ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТАТА

ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа на град Скопје
ИП Qendra ndërkomunale për punë sociale e Qytetit të Shkupit
Скопје-Shkup
Бр./Nr.
04-03-2024

НА ЈУ МЕЃУОПШТИНСКИ ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНА РАБОТА

НА ГРАД СКОПЈЕ ЗА 2023 ГОДИНА

Скопје, 2024

СОДРЖИНА

1.Појдовна основа
2.Законски влијанија
3.Опис на социјалниот простор
4.Извештај за активностите
5.Права на парична помош од социјална заштита
6.Услуги
7.Установа за вон-семејна заштита
8.Центри за социјални услуги
9.Постапки кои се водат во Центарот за социјална работа
10.Институционална заштита
11.Превентивна работа
12.Останати активности
13.Човечки ресурси
14.Просторно технички услови за работа
15.Финансирање
16.Надзори и инспекции врз работата на Центарот за социјална работа

Прилог СЛЕДЕЊЕ,МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА НА РАБОТАТА

1. Појдовна основа

Државата е основен носител на системот на социјална и детска заштита преку примена на систем на мерки и активности.

Организациската поставеност во остварувањето на правата од социјална и детска заштита, финансирањето и постапките во остварување на истите претставува приоритет на Установата и се во насока со Министерство за труд и социјална политика и Владата на Република Северна Македонија. Истите се спроведуваат и реализираат преку Центарот за социјална работа (во понатамошен текст: ЈУ Меѓуопштински Центар за социјална работа на град Скопје) како јавна социјална установа која решава прашања од областа на социјалната и детска заштита.

Клучна цел на Владата во областа на социјалната политика е да се намали сиромаштијата во 2023 година и во таа насока се воведуваат мерки кои ќе ги извлекуваат корисниците од сиромаштијата а посебно внимание ќе се посвети на транспарентноста на системот.

ЈУ Меѓуопштински Центар за социјална работа на град Скопје, се раководи согласно Стратешкиот план на Мининстерство за труд и социјална политика , кој претставува пишан документ, во кој се наведени главните карактеристики, задачи и обврски на Установата, специфичноста на задачите и активностите, а истите се координирани со приоритетните цели и се во корелација со Одлуката за утврдување на стратешките приоритети на Министерство за труд и социјална политика и Владата на Република Северна Македонија за извештајната 2023 година.

Истите, се од големо значење во однос на постигнати резултати во 2023 година и постигнати и очекувани резултати за 2024 година, преку дефинираните програми, потпрограми, проекти, мерки и активности на Министерство за труд и социјална политика кои се реализирани во конкретниот случај преку ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа на град Скопје, која дејствува на подрачје на град Скопје.

ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа на град Скопје ги одразува и реализира приоритетите, целите и задачите преку организационите единици, координирани со приоритетните цели на Министерство за труд и социјална политика и се во согласност со стратешките приоритети на Владата на Република Северна Македонија, за приоритет на временска рамка од три години.

ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа на град Скопје имплицира потреба од анализа на програмите и потпрограмите, како и мониторинг и евалуација на постигнатите резултати и наметнува потреба од идни насоки за следните чекори кои треба да се преземат, со цел постигнување на посакуваните резултати на ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа на град Скопје, координирани со приоритетите и целите на Министерство за труд и социјална политика, кои произлегуваат од стратешките приоритети и цели на Владата на Република Северна Македонија.

Центарот за социјална работа на град Скопје своите активности ги насочува кон реализирање и обезбедување на

- Услуги и мерки за социјална превенција
- Вонинституционална заштита каде преку форми на социјалната заштита ќе продолжи да им се помага на социјално исклучените лица
- Институционална заштита за граѓаните кои се изложени на основните социјални ризици
- Права на парична помош од социјална заштита
- Гарантирана минимална помош
- Надоместок заради попреченост
- Надоместок за помош и нега од друго лице
- Надоместок на плата за скратено работно време
- Додаток за домување
- Траен надоместок
- Еднократна парична помош
- Право на социјална сигурност на старите лица
- Право на детски додаток
- Право на посебен додаток
- Еднократна парична помош на новороденче
- Образовен додаток
- Родителски додаток
- Парични надоместоци од други закони
- Услуги на информирање и упатување
- Услуги на стручна помош и подршка
- Услуги на советување
- Услуги во домот
- Услуги во заедницата
- Услуги за вон-семејна заштита
- Други услуги по други закони

Преку спроведување на овие права им се дава социјална сигурност на граѓаните од најранливата категорија на население кои се нашле во состојба на социјален ризик,со што се имплементира националната стратегија на Владата за справување со сиромаштијата која е клучна цел во областа на социјалната политика и исто така е во насока на имплементирање на програмата на Министерство за труд и социјална политика.

Преку реализирање на паричните надоместоци за помош и нега од друго лице,додаток за мобилност и слепило,глувост како и надоместок на плата за скратено работно време поради нега на дете со телесни или ментални пречки во развојот се допринесува позитивно да се делува на граѓаните со цел на полесен начин да се справат со настанатиот ризик.

Во Центарот за социјална работа на град Скопје исто така се опфатени следните корисници на социјална заштита

- Малолетни лица
- Деца без родителска грижа до 18 годишна возраст

- Со зголемување на згрижувачките семејства се згрижуваат децата без родителска грижа
- Малолетни лица со воспитно-социјални проблеми
- Корисници ставени под старателство
- Сместени во установи за социјална заштита,во дневни центри за деца на улица ,дневен центар за деца со пречки во развојот
- Возрасни лица
- Лица кои до 18 годишна возраст имало статус без родители и родителска грижа,до навршување на 26 години
- Бездомни лица
- Жртви на семејно насилство
- Корисници на дрога
- Лица со инвалидност
- Стари лица
- Возрасни лица ставено под старателство
- Сместени во установа за социјална заштита на стари лица
- Лица од семејства со навршени односи во семејството
- Лица со признаен статус на беглалец и лица под супсидијарна заштита,нови баратели на азил сместени во установа

Сите овие мерки и активности кои ги спроведува Центарот имаат влијание со справување и намалување на социјалните ризици и се во насока на спроведување на целите на стратегијата на Владата и програмата и проектите на Министерство за труд и социјална политика од причина што се спроведуваат законските влијанија, под законски акти и правилници и сл.

Се настојува да се помогне социјалното вклучување на лицата кои потешко се вклучуваат на пазарот на трудот преку нивно работно ангажирање со скратено работно време заради стекнување на одредени вештини но истовремено и заради зголемување на понудата на социјални услуги,согласно потребите на населението во дадената општина.Генерален тренд е системот на социјална заштита се повеќе да се насочува кон развивање и јакнење на вонинституционалните форми на грижа за ранливите категории.Целта е опфатот и бројот на корисници на социјалните услуги во домот ,во дневните центри и центрите на заедницата и останатите алтернативни форми на грижа и давање услуги континуирано да се зголемува и да се диверзифицира.

2. Законски влијанија

Основен Закон по кој се раководи, работи и по кој ЈУ Меѓуопштински Центар за социјална работа на град Скопје врши работи од стручна и административна природа е **Законот за социјална заштита, Законот за заштита на деца,Закон за социјална сигурност за старите лица**, според кој се остваруваат права од социјалната и детската заштита,социјална сигурност на старите лица, како и други Закони и подзаконски акти кои се неопходни за правилно и ефикасно функционирање на Установата.

Со измените и дополнувањата на Законот за социјална заштита, Законот за изменување и дополнување на законот за заштита на децата итн. , не само што се зголеми обемот на работни задачи и дополнителни активности кои произлегоа согласно измените и дополнувањата на Законите, се јави и потреба од дополнување на кадровска и техничката опременост но и неминовно зајакнување на капацитетите на постојните електронски програми СПИЛ И ЛИРИКУС со нивно софтверско појачување и спојување кое ќе води кон значително подобрување на квалитетот на стручната работа на вработените во Центарот односно ефективно и ефикасно работење кон давање на квалитетни услуги во форма на помош и поддршка врз целните групи кои се приоритет на Службите во Центарот.

Системот на социјална заштита беше воспоставен за да ги задоволи настанатите проблеми на корисниците.Подразбира мерки, активности и политики создадени за да се спречат и надминат основните социјални ризици,да се намали сиромаштијата и социјалната инклузија и да се унапредат личните капацитети на граѓаните за намалување на социјалните ризици,сиромаштијата и социјалното исклучување.

Подолу во **Табела/ приказ, бр. 1** се дава преглед на промените настанати согласно законската и подзаконска регулатива која е релевантна за работата на Центарот, а сето тоа води кон зголемувањето на обемот и задачите на вработените а сепак има позитивно влијание и врз позитивни промени на целните групи.

ЈУ Меѓуопштински Центар за социјална работа на град Скопје на кратко во табелата подолу, дава сопствена проценка за тоа како и во кој дел промените на законските регулативи имаат влијание врз адекватна примена на мерки и активностите кои Центарот ги презема со цел намалување на социјалните ризици.

Бр.	Промена во релевантна регулатива – краток опис на промената или ново-донесена регулатива	Влијание врз работењето на центарот во смисла на потребни ресурси, начин на организација и слично	Влијание на промената врз целните групи со кои работи центарот и општо врз социјалниот простор во надлежност на центарот
1.	Закон за изменување на Законот за социјална заштита (Сл.Весник на РСМ бр.65/23)	- се очекува влијание врз обемот на работните задачи и активности во предметите, на корисниците	-се очекуваат позитивни подобрувања кај целнитегрупи
2.	Закон за изменување и дополнување на Законот за семејство (Сл.весник на РСМ бр.199/23)	- се очекува влијание врз обемот на работните задачи и активности во предметите, на корисниците	-се очекуваат позитивни подобрувања кај целнитегрупи
3.	Закон за финансиска подршка на социјално ранливи категории на граѓани (Сл.весник на РСМ бр.269/23)	- се очекува влијание врз обемот на работните задачи и активности во предметите, на корисниците	-се очекуваат позитивни подобрувања кај целнитегрупи
4.	Закон за изменување и дополнување на законот за работни односи (Сл.весник на РСМ бр.111/23)	- се очекува влијание врз обемот на работните задачи и активности во предметите, на корисниците	-се очекуваат позитивни подобрувања кај целнитегрупи
5.	Правилник за изменување на Правилникот за начинот за остварување	- се очекува влијание врз	-се очекуваат

	на парична помош на родител кој има дете со попреченост ,образецот на барањето и потребната документација за остварување на ова право (Сл.весник на РСМ бр. 231/23)	обемот на работните задачи и активности во предметите, на	позитивни подобрувања кај целнитегрупи

3. <u>Опис на социјалниот простор</u>

Реализираните активности во текот на 2023 година имаат позитивно влијание и се од особено значење во смисла на подобрување на квалитетот на услугите кои се пружаат од страна на стручните работници во стручните Служби на Центарот. Реализирани се и постапувано е согласно планираните цели кои беа приоритет во обезбедување на социјална сигурност на граѓаните преку користење на социјални трансфери или парични надоместоци од областа на социјалната заштита.

Со тоа посредно се зголемува можноста за активно учество на пазарот на трудот, подобрување на општата добросостојба со крајна цел, намалување на стапката на сиромаштија, степенот на невработеност, намалување на бројот на лица корисници на парични надоместоци од областа на социјалната заштита на оваа категорија граѓани кои се корисници на социјални трансфери.

Преку целосна и исцрпна анализа во Годишниот извештај се прикажува состојба за 2023 година и се дава заклучок за тоа што е сработено и реализирано според планираните активности согласно Програмата за работа на Центарот за 2023 година.

Од резултатите кои ги добивме преку обработка на податоците и квантитативна анализа на состојбите во Центарот кои ги прикажуваме во Годишниот Извештај за 2023 година, посочуваме неколку групи на сиромашно ранлива категорија на граѓани и социјално-исклучено население како честа појава со која се сретнуваме во Центарот во кои припаѓаат: постојано невработените лица корисници на Гарантирана Минимална Помош, појава на лицата со неоформено образование, лица со пречки во менталниот и физичкиот развој, неспособни за работа или инвалидизирани лица, корисници на дрога, децата во судир со законот, децата со воспитно-социјални проблеми, поранешни затвореници, лица кои не остваруваат право на социјална помош и кој не можат да остварат по ниту еден основ право од социјалната заштита од причина што немаат обезбедено лична документација или немаат средства за тоа да го реализираа, лица кои живеат во субстандардни услови со многу ниско хигиенско ниво кои најчесто се лица на улица кои воедно ги запоставуваат и своите деца кои исто така најчесто се излезени по улиците на градот и се категоризирани како деца на улица кои не се вклучени во образовен процес, питачат или се препродавачи по раскрсниците, лица со девијантно однесување, азиланти и други маргинализирани групи на население.

Што значи, маргинализацијата во општествениот живот е поврзана со сиромаштво и појава на социјално ранлива категорија на население.

Од погоре изнесеното како и од сите досегашни анализи направени во Центарот за социјална работа на град Скопје, од табеларниот приказ на податоците во Извештајот за временски период од три години, може да се забележи тренд на зголемување кај одредена категорија на корисници но и тренд на опаѓање на вкупниот број кај друга категорија на корисници.

Имено, кај корисниците на Гарантирана минимална помош постои константно низок животен стандард, овие граѓани се корисници на социјални трансфери, со ниски приходи, лош квалитет на живеење, како и други показатели на општествениот статус кои се движат во надолна линија, низок степен на образование кој исто така води кон невработеност, како и низа други социјални ризици.

Центарот за социјална работа во рамките на своите права и овластувања како јавни установи вршат повеќе работи што се значајни за спречување и надминување на основните социјални ризици на кои е изложен граѓанинот, семејството или група население.

Исто така, во изминатиот период се водеше активна политика кон превземање мерки за намалување на сиромаштијата, бидејќи сиромаштијата воедно претставува мултидимензионален проблем, кој освен економски вклучува и социјални, културни и политички прашања.Ќе наведеме неколку значајни фактори кои директно влијаат кон намалување на вкупниот број на корисници на права и услуги од социјалната заштита, а основен предуслов за тоа намалување на вкупниот број на корисници на социјални трансфери како и намалување на појава на социјални ризици се следни:

Демографските фактори - Центарот за социјална работа на град Скопје е надлежен за голем просторно населен регион (Скопски регион). Скопскиот плански регион има вкупно 571.040 жители на површина од 1,812 км². Овој регион опфаќа 17 општини од кои 10 се дел од градот Скопје како посебна единица на локалната самоуправа. Градот Скопје е составен од следните општини: Аеродром, Бутел, Гази Баба, Ѓорче Петров, Карпош, Кисела Вода, Сарај, Центар, Чаир и Шуто Оризари.

Центарот ги следи сите состојби и на сите појави од социјален ризик презема најсоодветни мерки во решавање на настанатите појави.

Од добиените резултати и спроведената квантитативна анализа како и добиените податоци од направениот Извештај посочуваме појава на најчести и најизразени социјални ризици:

-девијантни лица (децата на улица, бездомниците и др.) жртвите на семејно насилство и сл.

-сиромашно ранлива категорија на граѓани, социјално-исклучено население, врз кои во исто време се делуваше превентивно преку пружање и право на остварување на материјалните права од социјалната заштита,

-азилантите

-корисници на дрога и други психотропни супстанци - се применуваат превентивни мерки преку психо-социјална интервенција и третман преку едукативни работилници,

- Што значи, маргинализацијата во општествениот живот е поврзана со сиромаштво и појава на чести ризици кај социјално ранливите категории на население.

Економските фактори - Отпочнување на **процес на активно креирање на мерки** и создавање услови за забрзан раст и развој во економската, социјалната и инвестиционата политика.

Економскиот раст е основен и најзначаен фактор кој преку креирање на услови за нови работни места, преку отварање на нови фабрики и странски инвестиции доведува до раст на бројката на нови вработувања а со тоа неминовно дојде до намалување на вкупниот број на корисници на социјална парична помош кое е работоспособно население и се активни баратели на работа преку Агенцијата за вработување.

Здравство - како фактор на ризик се надминува преку Центарот за социјална работа во однос на здравствените проблеми на одредени целни групи (како корисници на Гарантирана минимална помош, децата без родителска грижа,бездомни лица, корисници или зависници на психотропни супстанци и други целни групи кои се предмет на работа на Центарот) има позитивно влијание со превземање на соодветни активности во смисла на нивно здравствено осигурување, еднократна парична помош, упатување на соодветни здравствени установи и сл. а со тоа се постигнуваат ефекти во намалување на ризиците од болест, набавка на лекови и решавање на други здравствени проблеми.

4. ИЗВЕШТАЈ ЗА АКТИВНОСТИТЕ

Активности кои се остваруваат и реализираат во Службите во Центарот се однесуваат на:

5. Права на парична помош од социјална заштита

Врз основа на спроведените активности кои се поврзани со реализирање на правата од социјалната заштита, а под условите утврдени со овој Закон се обезбедуваат услуги и се преземаат мерки преку кои се остварува: социјалната превенција, вонинституционалната и институционалната заштита.

Права на парична помош од социјална заштита се :

- Гарантирана минимална помош
- Надоместок заради попреченост
- Надоместок за помош и нега од друго лице
- Надоместок на плата за скратено работно време
- Додаток за домување
- Траен надоместок
- Еднократна парична помош.

Социјалната заштита е дејност од јавен интерес која се остварува преку мерки, активности, програми и политики за заштита од социјални ризици,превенција и надминување на социјалните проблеми кои неповолно се одразуваат врз добросостојбата на граѓаните,со цел:

- Промовирање и одржување на социјалната сигурност на граѓаните,
- Спречување на социјалната исклученост,

- Подобрување на квалитетот на живот на граѓаните и
- Зајакнување на капацитетите на граѓаните за водење независен,активен и продуктивен живот.

Правата за заштита на децата се:

- Детски додаток
- Посебен додаток
- Еднократна парична помош за новороденче
- Родителски додаток за дете
- Додаток за образование
- Партиципација.

Гледано по домаќинства сиромаштијата е најмногу изразена кај многудетните семејства и кај самохраните родители, токму затоа детската сиромаштија треба да претставува клучен приоритет. Обезбедување на материјална помош на родителите за издржување, грижа и заштита на детето.

Конкретните активности согласно Планот и програмата за работата на Центарот за 2023 година и реализираните активности прикажани во Годишниот Извештај за 2023година, се прикажуваат подолу во ***табела бр.1.***, за секое право поединечно според број на предмети во работа за три години station наназад, број на планиран обем на работа и работни задачи каде што може да се направи анализа и споредба на планот со реализацијата.

Број на предмети во работа	Предмети во работа			Планирани
	2021	2022	2023	2023
Гарантирана минимална помош	16440	18232	19032	11872
Надоместок заради попреченост	2909	2884	3297	3046
Надоместок за помош и нега од друго лице	9698	7672	10197	11589
Надоместок на плата за скратено работно време	81	88	103	80
Додаток за домување	13	18	17	15
Траен надоместок	34	56	42	38
Еднократна парична помош	319	263	276	318
Социјална сигурност на стари лица	2307	3589	4256	2392
Детски додаток	7075	6729	6679	6368
Посебен додаток	1951	1966	1996	1992
Еднократна парична помош за новороденче	4407	4106	4054	4411
Образовен додаток	8805	9728	10550	8650
Родителски додаток за трето и четврто дете	9672	8649	7699	9956
Вкупно	**67311**	**63980**	**68198**	**60727**

Ако се погледне вкупниот број на корисниците на правата по години се забележува дека во 2023 година,имаме зголемување за 6,38% во однос на бројот на предмети во 2022 година.

Во Декември 2023 година започна исплата на финансикса подршка за следните категории:

- Корисници на посебен додаток
- Корисници на право на надомест заради попреченост
- Самохрани родители кои се евидентирани како корисници на гарантирана минимална помош

Финансиската подршка за корисниците опфатени со овој закон , изнесува 2.000 денари месечно за корисниците за период од пет месеци ,започнувајчи од месец Декември 2023 година.

Гарантирана минимална помош

Со реформата во системот за социјална заштита, со која се овозможи корисниците на гарантираната минимална помош да можат до користат детски додаток и образовен додаток за деца кои редовно посетуваат настава во основно и средно училиште, се имплементира семеен пакет, односно обезбедување на значително поголеми средства за намалување на сиромаштијата на материјално необезбедените домаќинства. Од аспект на намалување на сиромаштијата и социјалната исклученост од клучно значење е активацијата на корисниците на Гарантирана Минимална Помош согласно реформите во системот на социјалната заштита односно теренското имплементирање на интегрираниот систем на водење на случај преку теренска соработка меѓу Центарот за социјална работа и Центрите за вработување ,која треба да овозможи извлекување на лицата од сиромаштија преку ефикасна интеграција на работоспособните приматели на Гарантирана Минимална Помош на пазарот на трудот. Но исто така веќе може да се регистрираат и негативните ефекти од зголемениот дополнителен износ на социјалните надоместоци одредени категории на корисници демотивира за влез на пазарот на труд. Во 2023 година имаме зголемување на Гарантираната минимална помош во однос на минатата година за 4.29%. Со најголем број на корисници по општини е Шуто Оризари а со разлика за помалку од 22,7% е општината Чаир, со најмалку корисници се општините Центар и Аеродром.Кај останатите општини бројот на корисници е на приближно исто ниво.

Гарантирана минимална помош		2021	2022	2023	План 2023	Разлика 2023
Предмети	Пренесени	7820	16440	19186	19186	0
	Новопримени	2273	3196	1749	6170	-4421
	Укинати	373	350	520		
	Одбиени	120	100	272		
	Предмети во работа-нерешени	932	954	1111		
	Позитивно решени	16440	18232	19032		

		2021	2022	2023	План 2023	Разлика 2023
Корисници	Носители	8668	18232	19032	19032	0
	Вкупно корисници	25570	53783	56142		
Средства	Исплатени/Потребни средства	695,554,154.00	745,193,483.00	796,748,474.00		

Месечно движењето на бројот на корисници на Гарантирана минимална помош по општини за периодот од 01.01.2023 до 31.12.2023 година.

01.01.2023 до31.12.2023	Гази Баба	Карпош	Кисела Вода	Центар-Аеродром	Чаир	Шуто Оризари	Бутел	Вкупно
Јануари	2470	2522	2652	352	3470	4054	698	16218
Февруари	1922	1380	1466	352	1814	2860	698	10492
Март	2918	2508	2672	620	3594	4832	954	18098
Април	1488	1313	1356	316	1927	2455	489	9344
Мај	1513	1327	1356	307	1913	2455	480	9351
Јуни	1521	1334	1355	312	1945	2450	502	9419
Јули	1494	1368	1355	312	1896	2457	487	9369
Август	1506	1363	1388	315	1924	2468	495	9459
Септември	1497	1343	1402	313	1922	2943	497	9917
Октомври	2972	2708	2836	316	3872	4906	1008	18618
Ноември	2936	2624	2868	634	3936	4914	1004	18916

Декември	2976	2632	2858	636	3952	4964	1014	19032

Надоместок заради попреченост

Со новиот Закон за социјална заштита направени се сериозни исчекори во насока на олеснување на животот и поголемо социјално вклучување на лицата со попреченост. Проширени се паричните права поврзано си лицата со попреченост и подигнато е нивото на интегрираност на користењето на паричните права и користење на социјалните услуги.
Во 2023 година имаме зголемување на Надоместок заради попреченост во однос на минатата година за 13,36%, кое веројатно се должи на се поголемата информираност на граѓаните за ова право и условите за негово остварување.

Вид попреченост		2021	2022	2023	План 2023	Разлика 2023
Мобилност слепило и глувост	Пренесени	3292	2909	3220	3220	0
	Новопримени	350	257	641	303	+338
	Одбиени	67	54	66		
	Предмети во работа-нерешени	666	336	498		
	Позитивно решени	2909	2884	3297		
Средства	Исплатени/ Потребни средства	197,640,748.00	197,931,765.00	232,989,621.00		

Месечно движење на бројот на корисници на мобилност и слепило за периодот од 01.01.2023 до 31.12.2023 година

01.01.2023 до31.12.2023	Гази Баба	Карпош	Кисела Вода	Центар-Аеродром	Чаир	Шуто Оризари	Бутел	Вкупно
Јануари	182	233	205	1944	155	105	66	2890
Февруари	182	233	205	1944	155	105	66	2890
Март	181	230	211	1926	161	114	69	2892
Април	185	226	212	1930	160	119	71	2903
Мај	193	238	214	1924	164	125	71	2929
Јуни	195	250	214	1927	170	126	72	2954
Јули	192	251	218	1926	168	126	72	2953
Август	198	242	218	1903	165	133	70	2929
Септември	201	255	220	1891	160	139	78	2944
Октомври	210	262	218	1879	168	141	83	2961
Ноември	219	267	229	1891	173	146	84	3009

Декември	231	276	231	1890	182	149	82	3041

Паричен надоместок за помош и нега од друго лице

Кога ќе се погледне движењето на бројот на корисници во предходните три годинина на ова право, од подоле прикажаното може да се забележи дека имаме тренд на зголемување за 28,26%, веројатно ова зголемување се должи и на работата на комисиите кои одлучуваат за ова право. Со најголем број на корисници е општината Карпош а со најмалку се општините Бутел и Шуто Оризари.

		Релизирано			**План**	**Разлика**
		2021	2022	2023	2023	2023
Предмети	Пренесени	12310	9698	12403	12403	0
	Новопримени	4560	2560	3884	3560	+324
	Укинати	3197	56	1443		
	Одбиени	775	89	507		
	Предмети во работа-нерешени	**3200**	**4731**	**4140**		
	Позитивно решени	**9698**	**7672**	**10197**		
	Исплатени средства	446,911,481.00	441,614,403.00	538,338,652.00		

Вкупен број на активни корисници на Паричен надоместок за помош и нега од друго лице по месеци за периодот од 01.01.2023 до 31.12.2023 година

01.01.2023 до31.12.2023	Гази Баба	Карпош	Кисела Вода	Центар-Аеродром	Чаир	Шуто Оризари	Бутел	Вкупно
Јануари	1769	1932	1621	1626	996	589	625	9158
Февруари	1769	1932	1621	1626	996	589	625	9158
Март	1781	2051	1656	1647	1021	601	622	9370
Април	1808	1949	1672	1686	1005	609	604	9336
Мај	1791	1988	1718	1681	1005	627	576	9358
Јуни	1809	2020	1776	1731	1074	632	647	9689
Јули	1788	2201	1779	1713	1109	641	666	9897
Август	1918	2142	1810	1737	1109	631	664	10011
Септември	1976	2230	1827	1818	1086	671	670	10278
Октомври	2006	2279	1877	1860	1127	671	706	10526
Ноември	1969	2240	1840	1827	1078	643	685	10282
Декември	2011	2275	1804	1773	1058	608	668	10197

Надоместок на плата за скратено работно време

Кај ова право на надомест на плата за скратено работно време имаме зголемување за 15.7% во однос на минатата година.

		Релизирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Предмети	Пренесени	87	81	94	94	0
	Новопримени	10	13	11	11	0
	Укинати	6				
	Одбиени					
	Предмети во работа-нерешени	**10**	**6**	**2**		
	Позитивно решени	81	88	103		
	Исплатени средства	11,007,885.00	10,151,505.00	12,854,475.00		

Вкупен број на активни корисници на Право на паричен надомест за скратено работно време по месеци за периодот од 01.01.2023 до 31.12.2023 година

01.01.2023 до31.12.2023	Гази Баба	Карпош	Кисела Вода	Центар-Аеродром	Чаир	Шуто Оризари	Бутел	Вкупно
Декември	13	25	13	36	9	1	4	103

Додаток за домување

		Релизирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Предмети	Пренесени	10	13	18	18	0
	Новопримени	3	5		4	-4
	Укинати			1		
	Одбиени					
	Предмети во работа-нерешени					
	Позитивно решени	13	18	17		
	Исплатени средства	716,194.00	2,427,709.00	2,266,000.00		

Вкупен број на активни корисници на Додаток за домување по месеци за периодот од 01.01.20223 до 31.12.2023 година

01.01.2023 до31.12.2023	Гази Баба	Карпош	Кисела Вода	Центар-Аеродром	Чаир	Шуто Оризари	Бутел	Вкупно
Декември	1	0	0	2	1	12	1	17

Траен надоместок

Право на траен надоместок за згрижувач има згрижувач кој згрижувал лице во своето семејство најмалку петнаесет години, кој е невработен и не користи право на пензија по која било основа,исто така се намалува старосната граница од 62 на 60 години за жени и од 64 на 62 години за маж.

Право на траен надоместок има родител кој има дете со попреченост.Правото на траен надоместок го остварува родител кој се грижел за детето до неговата 26 годишна возраст, без истото да користи услуга на вон-семејна социјална заштита, кој е невработен и не користи право на пензија, по наполнување на 62 години на живот за жена,односно 64 години на живот за маж.Во однос на минатата 2022 година имаме мал пад на бројката ,незначителни разлики.

		Релизирано			**План**	**Разлика**
		2021	2021	2023	2023	2023
Парична помош за згрижувач	Пренесени	14	19	56	56	0
	Новопримени	5	37	25	21	+4
	Укинати					
	Одбиени					
	Предмети во работа-нерешени			39		
	Позитивно решени	19	56	42		
	Исплатени средства	3,491,886.00	3,430,449.00	4,088,684.00		

Вкупен број на активни корисници на Траен надомест по месеци за периодот од 01.01.2023 до 31.12.2023 година

01.01.2023 до31.12.2023	Гази Баба	Карпош	Кисела Вода	Центар-Аеродром	Чаир	Шуто Оризари	Бутел	Вкупно
Декември	7	9	4	13	2	1	3	39

Еднократна парична помош

		Релизирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Предмети	Пренесени	173	6	0	0	0
	Новопримени	152	257	278	204	+74
	Укинати					
	Одбиени	6		2		
	Предмети во работа-решени	**319**	**263**	**276**		
Исплатени средства	Исплатени средства	2,488,800.00	3,347,483.00	2,762,500.00		

Вкупен број на активни корисници на Право на еднократна парична помош по месеци за периодот од 01.01.2023 до 31.12.2023година

01.01.2023 до31.12.2023	Гази Баба	Карпош	Кисела Вода	Центар-Аеродром	Чаир	Шуто Оризари	Бутел	Вкупно
	25	32	42	35	44	79	19	276

Социјална сигурност за стари лица

Од подоле прикажаната табела може да се забележи дека најмал број на корисници за ова право имаме во општина Центар и Аеродром и општина Бутел, додека кај општините Карпош,Гази Баба и Кисела Вода има незначително мали разлики во бројот на корисници.Во однос на минатата 2022 година имаме зголемување за 17%.

Корисникот на правото на социјална сигурност за старите лица има право на паричен додаток заради покривање на дел од трошоците за потрошувачка на енергенси во домаќинството за месеците од Октомври до Март. Месечниот износ на додатокот изнесува 1.000,00 денари месечно, усогласено со порастот на трошоците на живот за претходната година, објавени од Државниот завод за статистика.

На корисниците им се обезбедува и право на здравствена заштита,доколку не можат да се осигурат по друг основ.

		Релизирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Предмети	Пренесени	1989	2307	3589	3589	0
	Новопримени	321	1347	743	1720	-977
	Укинати	/		40		

	Одбиени	3	65	36		
	Предмети во работа-решени	**2307**	**3589**	**4256**		
Исплатени средства	Исплатени средства	115,314,607.00	133,625,960.00	168,442,371.00		

Вкупен број на активни корисници на Социјална сигурност по месеци за периодот од 01.01.2023 до 31.12.2023 година

01.01.2023 до31.12.2023	Гази Баба	Карпош	Кисела Вода	Центар-Аеродром	Чаир	Шуто Оризари	Бутел	Вкупно
Јануари	656	798	703	192	608	510	269	3736
Февруари	656	798	703	192	608	326	269	3552
Март	632	814	707	185	628	326	264	3556
Април	392	415	370	104	307	268	141	1997
Мај	358	420	373	106	298	269	144	1968
Јуни	364	433	347	118	329	269	145	2005
Јули	373	437	380	121	338	275	143	2067
Август	376	440	389	123	344	273	149	2094
Септември	381	444	396	123	347	280	149	2120
Октомври	751	889	777	245	653	550	292	4157
Ноември	778	891	778	245	672	560	296	4220
Декември	796	887	775	241	698	566	293	4256

Детски додаток

Од табелите подоле може да се виде дека бројот е минимално намален за 0,74% во однос на минатата година.. Правото на детски додаток од минатата година можат да го користат и домаќинствата кои користат Гарантирана минимална помош. Правото се обезбедува како паричен надомест за покривање на дел од трошоците за подигање и развој на дететото до наполнување на 18 години живот. Со најголем број на корисници по општини е Кисела Вода а со најмалку е општина Центар и Аеродром

		Релизирано			**План**	**Разлика**
		2021	2022	2023	2023	2023
Предмет	Пренесени	5745	7681	7998	7998	0

и	Новопримени	2056	453	550	480	+70
	Укинати	65	105	110		
	Одбиени	25	31	46		
	Предмети во работа-нерешени	606	1269	1713		
	Позитивно решени	7075	6729	6679		
	Исплатени средства	108,670,139.00	118,755,315.00	125,840,505.00		

Табела за месечното движењето на бројот на на корисници на Детски додаток по општини за периодот од 01.01.2023до 31.12.2023 година

01.01.2023 до31.12.2023	Гази Баба	Карпош	Кисела Вода	Центар-Аеродром	Чаир	Шуто Оризари	Бутел	Вкупно
Јануари	968	1121	1489	190	1226	1236	370	6600
Февруари	968	1121	1489	190	1226	1236	370	6600
Март	1136	1070	1500	141	1247	1239	368	6701
Април	1158	1059	1507	149	1269	1258	375	6775
Мај	1176	1176	1497	150	1268	1260	377	6904
Јуни	1184	1059	1504	149	1288	1262	382	6828
Јули	1189	1042	1506	154	1278	1259	374	6802
Август	1198	1038	1521	151	1255	1259	370	6786
Септември	1143	1024	1504	147	1283	1265	366	6732
Октомври	1113	1016	1520	146	1237	1262	357	6651
Ноември	1069	1021	1517	148	1251	1265	358	6629
Декември	1098	1018	1525	148	1259	1265	366	6679

Посебен додаток

За детте со попреченост до 26 години живот се обезбедува посебен додаток како паричен надомест. Движењето на правото на посебен додаток веќе неколку години се одвива на приближно исто ниво без некои забележителни промени. Имаме незначително зголемување за 1,51%. ,што укажува на фактот дека бројките се движат на приближно исто ниво, се незначителни разлики.

	Релизирано			**План**	**Разлика**
	2021	2022	2023	2023	2023

Предмети	Пренесени	1880	1951	2050	2050	0
	Новопримени	81	92	150	86	+64
	Укинати			103		
	Одбиени		7	16		
	Предмети во работа-нерешени	**10**	**84**	**85**		
	Позитивно решени	1951	1966	1996		
	Исплатени средства	126,568,355.000	138,823,607.00	180,734,687.00		

Табела за вкупен број на корисници на Посебен додаток по општини за периодот од 01.01.2023 до 31.12.2023 година

01.01.2023 до31.12.2023	Гази Баба	Карпош	Кисела Вода	Центар-Аеродром	Чаир	Шуто Оризари	Бутел	Вкупно
Јануари	337	432	330	317	240	176	135	1967
Февруари	347	429	337	323	244	176	134	1990
Март	349	430	331	326	242	177	130	1985
Април	345	428	330	328	243	176	128	1978
Мај	339	427	330	323	245	174	130	1968
Јуни	332	427	334	327	242	171	128	1961
Јули	342	423	334	324	236	172	126	1957
Август	341	421	333	330	253	164	124	1966
Септември	346	433	333	326	143	162	126	1869
Октомври	345	426	330	335	241	159	122	1958
Ноември	345	434	329	345	242	161	128	1984
Декември	350	433	331	345	242	165	130	1996

<u>Еднократна парична помош за новороденче</u>

Еднократна паришна помош за новороденче се обезбедува на семејство за прво и второ новородено детте.
Висината на еднократната парична помош за прво новородено детте , ќе изнесува 6.010,00 денари.
Висината на еднократната парична помош за второ новородено детте , ќе изнесува 24.045,00 денари.

Висината се усогласува со порастот на трошоците на живот за претходната година објавени од Државниот Завод за статистика во Јануари за тековната година.
Движењето на правото веќе неколку години се одвива на приближно исто ниво без некои забележителни промени.

		Релизирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Предмети	Пренесени	203	157	0	0	0
	Новопримени	4309	3949	4054	4129	-75
	Укинати					
	Одбиени					
	Предмети во работа-нерешени	**157**				
	Позитивно решени	4407	4106	4054		
	Исплатени средства	52,774,229.00	55,639,728.00	61,563,449.00		

Табела за вкупен број на корисници на Еднократна парична помош за новороденче по општини за периодот од 01.01.2023 до 31.12.2023година

01.01.2023 до31.12.2023	Гази Баба	Карпош	Кисела Вода	Центар-Аеродром	Чаир	Шуто Оризари	Бутел	Вкупно
Јануари	25	16	50	60	40	20	31	242
Февруари	62	156	48	53	37	9	23	388
Март	54	17	62	70	43	44	19	309
Април	69	67	41	43	39	17	12	288
Мај	43	87	33	91	34	12	21	321
Јуни	63	141	70	55	28	26	25	408
Јули	29	20	43	58	33	25	39	247
Август	76	108	64	61	33	30	15	387
Септември	86	20	60	55	56	18	29	324
Октомври	47	16	49	85	37	3	20	257
Ноември	59	104	63	67	43	40	31	407
Декември	60	128	59	81	109	23	16	476

Образовен додаток

Додаток за образовани се обезбедува заради покривање на дел од трошоците на домаќинството поврзани со образованието на децата. Правото го остварува секое дете кое е на редовно школување во Р.Северна Македонија и е корисник на Гарантирана минимална помош. Исплатата се врши додека дететто го исполнува условот за присуство на најмалку 85% од вкупниот број на реализирани наставни часови.

		Релизирано			**План**	**Разлика**
		2021	2022	2023	2023	2023
Предмети	Пренесени	7398	8805	9728	9728	0
	Новопримени	1422	923	850	1172	-322
	Укинати			5		
	Одбиени	15		23		
	Предмети во работа-нерешени			**3735**		
	Позитивно решени	8805	9728	6815		
	Исплатени средства	73,035,930.00	61,773,707.00	51,488,267.00		

Родителски додаток

Кај правото на родителски додаток за третто дете во текот на 2023 година,се забележува тренд на незначително намалување на бројот на корисници, во однос на 2021година, бидејќи од 30.40.2020 година правото на родителски додаток како и останатите со новиот Закон за социјална заштита има одредени промени за условите и начинот за остварување.Ова право можат до го користат само корисници кои што имаат приход под минималната плата, остварена во Р.Северна Македонија. Од 2020 година, правото на корисниците кои го остварувале ова право во период од 10 години им престанува користењето .
Правото не може да се оствари , односно ќе го изгуби веќе оствареното право , доколку не се вршат редовни вакцинации на детето согласно со закон и доколку детето не биде запишано и редовно не ја следи наставата во основно училиште согласно со закон. Кај ова право во однос на 2022 година имаме мало намалување за 11,6%.

		Релизирано			**План**	**Разлика**
		2021	2022	2023	2023	2023
Предмети	Пренесени	10515	9403	8381	8381	0
	Новопримени	143	111	105	127	-22
	Укинати	1165	1133	1047		
	Одбиени	8		5		
	Предмети во работа-	**82**				

	нерешени					
	Позитивно решени	9403	8381	7434		
	Исплатени средства	776,534,850.00	704,971,606.00	725,242,943.00		

Табела за вкупен број на корисници за Родителски додаток за третто дете за периодот од 01.01.2023 до 31.12.2023 година

01.01.2023 до31.12.2023	Гази Баба	Карпош	Кисела Вода	Центар-Аеродром	Чаир	Шуто Оризари	Бутел	Вкупно
Јануари	76	95	95	12	91	34	27	354
Февруари	783	958	927	296	904	407	313	4632
Март	1132	1071	1270	443	1252	820	453	6441
Април	1320	1132	1447	527	1506	859	531	7322
Мај	1441	1411	1449	521	1512	855	522	7711
Јуни	1449	1558	1462	519	1513	850	522	7873
Јули	1446	1555	1458	516	1494	849	510	7828
Август	1443	1537	1445	516	1845	824	505	8115
Септември	1423	1516	1438	507	1469	829	501	7683
Октомври	1404	1497	1424	499	1450	818	500	7592
Ноември	1387	1481	1406	496	1431	814	496	7511
Декември	1376	1476	1387	487	1413	798	497	7434

<u>**Паричен надоместок на мајка која родила четврто дете**</u>

		Релизирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Предмети	Пренесени	268	269	268	268	0
	Новопримени					
	Укинати	1	1	3		
	Одбиени					
	Предмети во работа-нерешени					
	Позитивно решени	269	268	265		
	Исплатени средства	30,057,240.00	67,378,857.00	37,671,702.00		

Табела за вкупен број на корисници за Родителски додаток за четвртто дете за за периодот од 01.01.2023до 31.12.2023 година

01.01.2023 до31.12.2023	Гази Баба	Карпош	Кисела Вода	Центар-Аеродром	Чаир	Шуто Оризари	Бутел	Вкупно
Декември	75	38	33	10	46	30	33	265

Право на здравствена заштита

		Релизирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
		961	907	868	868	0
Предмети	Пренесени	44	43	32	44	-12
	Новопримени		82			
	Укинати					
	Одбиени					
	Предмети во работа-нерешени	**10**	**10**			
	Позитивно решени	907	858	871		
	Исплатени средства	22,579,908.00	22,141,188.00	25,085,198.00		

Табела за вкупен број на корисници за Здравствена заштита за периодот од 01.01.2023до 31.12.2023 година

01.01.2023 до31.12.2023	Гази Баба	Карпош	Кисела Вода	Центар-Аеродром	Чаир	Шуто Оризари	Бутел	Вкупно
Јануари	81	109	78	255	154	136	73	886
Февруари	81	102	76	255	154	140	66	619
Март	81	102	76	153	152	136	63	763
Април	81	103	77	258	151	137	63	870
Мај	81	102	77	261	149	133	65	868
Јуни	81	102	77	261	150	134	65	870
Јули	80	102	78	257	147	136	65	765
Август	81	102	78	257	146	138	66	868

Септември	80	103	78	258	147	139	66	871
Октмоври	80	104	78	254	145	138	65	864
Ноември	80	105	78	254	147	137	65	866
Декември	80	107	78	255	148	136	67	871

Цивилна инвалиднина

		Релизирано			**План**	**Разлика**
		2021	2022	2023	2023	2023
Предмети	Пренесени	42	35	31	31	0
	Новопримени					
	Укинати	7	4	3		
	Одбиени					
	Предмети во работа-нерешени					
	Позитивно решени	35	31	28		
	Исплатени средства	15,226,666.00	13,430,438.00	14,400,557.00		

Табела за вкупен број на корисници за Цивилна инвалиднина за периодот од 01.01.2023до 31.12.2023 година

01.01.2023 до31.12.2023	Гази Баба	Карпош	Кисела Вода	Центар-Аеродром	Бутел/Чаир	Шуто Оризари	Вкупно
Декември	6	7	2	9	2	0	28

Од погорeприкажаното во табелата во однос на остварување на правото на цивилна инвалиднина, од страна на корисниците кои во континуитет го користат правото, во текот на 2023 година, се забележува тренд на незначително опаѓање, а основна причина е смртност на корисниците.Се очекува ова право во текот на наредните години постепено да се укине.Во однос на минатата година имаме намалување за 10%..

Парична помош за студирање

Овој вид на право го користат лицата кои имале статус на дете без родители и родителска грижа до 18 год. кои првпат се запишале на студиска година, од прв или втор циклус на години како редовен или вонреден студент на јавните високообразовни установи, во зависност од тоа дали користат или не користат социјален стан. Намалувањето се должеше што во текот на оваа година одреден број на корисници го прекинале студирањето од разни причини, а се забележува и намалување на бројот на нови студенти.

Центарот прави план за интеграција на лицето во социјалната средина кој се однесува на обезбедување на домување,вработување,редовно образование и други потреби,врз основа на кој се исплаќаат средствата.

		Релизирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
		54	47	52	52	0
Предмети	Пренесени	54	47	52		
	Новопримени	5	5	4		
	Укинати	7		2		
	Одбиени	4		8		
	Предмети во работа-нерешени	**1**	**19**	**18**		
	Позитивно решени	47	33	28		
	Исплатени средства	11,432,381.00	12,786,476.00	10,974,430.00		

Табела за вкупен број на корисници за Парична помош за студирање за периодот од 01.01.2023до 31.12.2023година

01.01.2023 до31.12.2023	Гази Баба	Карпош	Кисела Вода	Центар-Аеродром	Чаир	Шуто Оризари	Бутел	Вкупно
Декември	5	2	6	14	0	0	1	28

<u>Право на надоместок на трошоци за сместување на лицето и надоместок за згрижување</u>

		Релизирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
		122	133	139	139	0
Предмети	Пренесени	122	133	139		
	Новопримени	11	6	19		
	Укинати					
	Одбиени					
	Предмети во работа-нерешени					
	Позитивно решени	133	139	158		
	Исплатени средства	25,773,721.00	33,290,723.00	45,515,655.00		

Правото на надоместок на трошоци за сместување на лицето и надоместок за згрижување во текот на 2023 година има незначително зголемување за 13,67%.

6 Услуги

Стручната работа од областа на социјалната заштита во континуитет се спроведува во рамките на стручните Служби при ЈУ Меѓуопштински Центар за социјална работа на град Скопје, преку примена на мерки и активности на социјална превенција заради спречување на настанување на социјални ризици преку рано откривање и третман на граѓаните кои се нашле во положба од социјален ризик. Услугите на стручна помош и поддршка за надминување на индивидуални и семејни проблеми преку проценка, планирање, интервенции за заштита и евалуација, како и следење на состојбата по завршување на интервенциите со цел зајакнување на корисниците, промоција на нивниот непречен развој, обезбедување и одржување на добросостојбата и независноста и нивно долгорочно оспособување за самостојно надминување на социјалните проблеми. Истата и во текот на 2023 година, продолжи да се реализира и применува во рамки на Центарот за социјална работа како надлежен орган за старателство и беше насочена кон разрешување на проблеми и остварување на услуги од областа на социјалната заштита согласно пропишаните закони, прописи и подзаконски акти на полнолетните лица но и кон заштита на интересите на малолетните деца.

Во македонското законодавство Центарот претставува еден од ретките органи кои имаат значајна и голема надлежност, не само во поглед на семејните односи туку и во други значајни сфери од општествениот и приватниот живот. Центарот е орган на старателство кој има бројни ингеренции и овластувања кои се остваруваат во сферата на старателското право. Во рамките на брачното право тој дава мислење во постапката за издавање дозвола за склучување на брак и учествува во постапката за мирење на брачните партнери кои имаат заеднички деца.Во постапката за развод на брак дава мислење до Судот за тоа на кого треба да се доверени децата на чување и воспитување.Во областа на родителското право пред Центарот се врши признавање на вонбрачно партнерство.Центарот се јавува како странка во матернитетските и патернитетските спорови, врши надзор над родителското право и поднесува предлог за одземање и враќање на родителското право.Во сферата на посвојување ,дава мислење за засновување на посвојувањето.

Центарот има ингеренции и овластувања и во проблематиката поврзана со спречување и превенција од семејно насилство.

Да не говориме за надлежностите од сферата на социјалното право и социјалната политика.

Услуги на информирање и упатување

Реализирано				план	разлика
	2021	2022	2023	2023	2023
Услуга на информирање	8555	9653	12350	9763	+2587
Услуга на упатување до друга институција	2100	2560	3125	2890	+235
Вкупно	10655	12213	15475	12653	+2822

Ова е бројка на корисници кои се евидентирани во Ценатрот , меѓутоа факт е дека бројката е многу поголема , земајќи ја во предвид проблематиката со која работиме а и обемот на работата.

Услуги на стручна помош и поддршка

Услугите на стручна помош и поддршка на поединец и семејство опфаќаат помош и поддршка за надминување на индивидуални и семејни проблеми преку проценка, планирање, интервенции за заштита и евалуација, како и следење на состојбата по завршувањето на интервенции, со цел зајакнување на корисниците,промоција на нивниот непречен развој, обезбедување и одржување на добросостојбата, независноста и нивно долгорочно оспособување за самостојно надминување на социјалните проблеми. Корисници на овие услуги се фактички сите корисници на услугите на Центарот за социјална работа на град Скопје.

	Реализирано			план	разлика
	2021	2022	2023	2023	2023
Услуги на стручна помош и поддршка	18112	21235	28350	22455	+5895
Вкупно	18112	21235	28350	22455	+5895

Услуги на советување

Услугите на советување опфаќаат советодавна работа односно советувалишна работа со цел превенирање ,ублажување и надминување на последиците од настанатите социјални проблеми на поединец и семејство и тоа за:подготовка за брак, живот во семејство, родителство, планирање на семејството, брачно/партнерско советување за партнери со нарушено односи, советување при развод на брак, семејна медијација за насилство, психо-социјален третман на сторители на семејно насилство и други специјализирани видови на советувања.

	Реализирано			план	разлика
	2021	2022	2023	2023	2023
Подготовка за брак, живот во семејство, родителство, планирање на семејство, брачно/партнерско советување за партнери со	10	123	214	156	+58

нарушени односи					
Советување при развод на брак	75	154	292	165	+127
Семејна медијација за семејства со нарушени семејни односи	212	253	262	282	-20
Психо-социјална поддршка за жртви на семејно насилство	45	488	490	495	-5
Психо-социјален третман на сторители на семејно насилство и	16	263	275	273	+2
Други специјализирани видови на советувања	301	274	310	289	+21
Вкупно	447	1555	1843	1660	+183

Услуги во домот

	Реализирано			план	разлика
	2021	2022	2023	2023	2023
Помош и нега во домот	94	98	161	121	+40
Лична асистенција	73	105	169	125	+44
Вкупно	167	203	330	246	+84

Со услугата помош и нега во домот ,се обезбедува помош во вршење на основни инструментални активности во секојдневниот живот до 80 часа месечно , за лица со намален функционалитет капацитет кои не можат да се грижат самите за себе.Оваа е една од најбараните услуги. Услугата за помош и него во домот е целосно бесплатна за корисниците. Обучени негователи обезбедуваат нега и грижа за старите лица со навршени 65 години кои не можат да се грижат за себе и други лица со намален функционален капацитет кои не можат да се грижат за себе.Корисници на услугата се лица со најтешка попреченост, односно комбинирана попреченост со највисок степен, потполно слепи лица, стари лица и други лица на кои им е потребна помош и нега во домот.

Табеларен приказ за користењето на услугата за помош и нега во домот за 2023 ГОДИНА

ЦСР СКОПЈЕ	Општина	Давател на услугата и број на непосредни даватели	Структура на корисници (број,пол,возраст на корисници)	Вид и обем на услуга
01.01.2023 до 31.12.2023	Бутел Чаир Карпош Шуто Оризари Кисела Вода	**Давател на услугата:** **АДРА Скопје** **Црвен Крст на град Скопје** **Број на негуватели :72**	**Вкупен број: 161** **Пол:** Машки: 57 Женски:104 **Возраст:** 65-75год. -57 76-85год. -76 Над 85год. - 28	**Основни активности** **Број на часови:** -40часа 76 корисници -30часа16 корисници -20часа 57 корисници -10часа0 корисници -5часа12 корисници **Инструментални активности** **Број на часови :** -40часа 65 корисници -30часа16 корисници -20часа46 корисници -5часа7 корисници

Услуги во заедницата

Услуги во заедницата опфаќаат услуги на дневен, привремен престој, ресоцијализација, рехабилитација, реинтеграција на корисници, одмена на семејна грижа заради превенција ,згрижување и заштита а со цел овозможување на корисникот да продолжи да живее во сопствениот дом, односно заедницата и превенција на потребата од вонсемејна заштита. Куќа на пола пат обезбедува помош, подршка и подготовка за самостојно живеење на лица кои претходно биле под вон-семејна заштита, немаат свој дом или услови за живот во својот дом,заради нивна реинтеграција во општеството. Услугата се обезебедува во текот на сместувањето или веднаш по престанок на сместувањето.

	Реализирано			план	разлика
	2021	2022	2023	2023	2023
Услуги на дневен престој	89	78	92	82	+10
Услугата за рехабилитација и реинтеграција					
Услугата за ресоцијализација					
Услуги на привремен престој					

Одмена на семејна грижа					
Куќа на пола пат					
Вкупно	89	78	92	82	+10

Услуги на вон-семејна заштита

Со услугата на вон-семејна заштита се обезбедува основна заштита која опфаќа сместување,помош и подршка од стручни лица ,згрижување,исхрана,облека,здравствена заштитаи други услуги во зависност од видот на корисниците кои немаат услуви за живеење во своето семејство или од дрги причини им е потребна вон-семејна заштита.

Нормативната рамка препознава три вида на услуги на вон-семејна заштита:

-Живеење со поддрша

-Згрижување во друго семејство

-Сместување во установа.

	Реализирано			план	разлика
	2021	2022	2023	2023	2023
Живеење со поддршка	14	19	47		
Згрижување во друго семејство	145	173	150		
Сместување во установа	142	194	70		
Вкупно	228	386	265		

7 УСТАНОВИ ЗА ВОН-СЕМЕЈНА СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

Формите на вонинституционалната заштита кои се остваруваат во или преку Центарот за социјална работа го опфаќаат:

- дневното и привремено прифаќање и згрижување како помош на поединец и семејство,

- сместување во мал групен дом

-право на организирано живеење со поддршка за лица со ментална или телесна попреченост.

-прва социјална услуга на корисници на социјална заштита,
-помош на поединецот,
-помош на семејство,
-домашна нега и помош на поединец и на семејството,
-дневно и привремено прифаќање и згрижување како помош на поединец и семејство,
-организирано живеење со поддршка.

Други активности кои се применуваа преку оваа форма на заштита е континуирана соработка со институции за социјална заштита и реализирање на посета на установите како и следење на развојот на децата сместени во Заводите и Установите за рехабилитација, образование, професионална рехабилитација и ориентација.

Процесот на деинституционализација на лицата со попреченост се реализира ,пред се преку воспоставување на нов облик на вон-семејна заштита преку организирано живеење со поддршка,односно воспоставување на групни домови и преку развој на мрежата за згрижувачки семејства.

Резиденцијален дом

	Реализирано		план	разлика
	2022	2023	2023	2023
Број на корисници				

Дом за помош и нега

	Реализирано		план	разлика
	2022	2023	2023	2023
Број на корисници		161		

Воспитна установа

	Реализирано			план	разлика
	2021	2022	2023	2023	2023
Број на корисници	25	27	26		

Установа за третман и рехабилитација

Услугата за рехабилитација и реинтеграција на лица кои се соочуваат со социјални или здравствени проблеми се обезбедува преку психо-социјална поддрша,терапевтска работа, работно окупациона терапија, подршка за стекнување на работни вештини и.т.н.

	Реализирано			план	разлика
	2021	2022	2023	2023	2023
Број на корисници	67	69	38		

Групен дом

Групен дом	Реализирано			план	разлика
	2021	2022	2023	2023	2023
Берово					
Штип					
Кавадарци			1		
ОЕ на СОС Детско село	14	17	15		
ОЕ Водно		1	1		

Живеење со подршка се обезбедува во посебна станбена единица со помош од стручни лица и други лица во остварување на основните и инструментални активности во секојдневниот живот.Помошта и подршката може да биде повремена,дневна или 24 часовна поддршка,во зависност од потребите на корисникот.

Установа за прифат на баратели на азил

	Реализирано			план	разлика
	2021	2022	2023	2023	2023
Број на корисници	63	144	472	152	

8 ЦЕНТРИ ЗА СОЦИЈАЛНИ УСЛУГИ

Дневен центар за лица со попреченост

Корисници	Реализирано			План 2023	Разлика 2023
	2021	2022	2023		
Вкупен број на категоризирани лица на територијата што ја покрива ЦСР на возраст од 0-26 (потенцијални корисници)	380	428	417	435	-18
Број на упатени во дневен центар	89	78	92	82	+10
Просечен број на присутни во дневен центар	71	59	40	62	-22

Од направената анализа од горeприкажаното во табелата може да се забележи дека нема разлика во движењето на овој вид на услуга во 2023 година во однос на претходната година. На овој тип на дневни центри основна функција е дневно згрижување и престој, нега, исхрана, психосоцијална рехабилитација и реедукација, како и советодавна работа со лицата.

Согласно податоците добиени од анализа на годишната евиденција на упатени и категоризирани деца со пречки во менталниот или телесниот развој може да се забележи дека и во 2023 година најфрекфентни групи во кои се распоредни децата се категоријата на комбинирани пречки во равојот и деца со хронични заболувања и сериозно нарушена здравствена состојба.Додека по однос на возраста на категоризирани деца се забележува варијација на застапеноста на одредена возраст по вид на попреченост.

Оддел - Дневен центар за лица со ментална или телесна попреченост

Во текот на 2023 година сите спроведени активности во Оддел-Дневен центар за лица со даунов синдром беа во согласност со интерната програма за работа и согласно индивидуалните потреби, можности и способности на корисниците. Секако истите се и во согласност со дневен распоред на присуство на корисниците поради организиран превоз. Во дневниот центар во текот на 2023 година активностите се реализираа на начин за да се опфатат сите корисници на услугата со цел добивање на соодветна услуга земајќи предвид дека нашите корисници се на различна возраст. Понеделник, среда и петок имаме организиран превоз со кој се опфатени повозрасните корисници со кои најчесто имаме заеднички креативни работилници, додека вторник и четврток доаѓаат корисници на помала возраст со кои се работи индивидуален третман-рана интервенција.

Најчесто во деновите кога се опфатени повозрасните корисници во текот на целата година деновите се започнуваат со реализирање на активности како што се: утрински вежби (раздвижување и подобрување на менталните способности, подобрување на координацијата и моториката на корисниците) утврдување/развој на културно-хигиенски навики, самостојно послужување на појадокот, организирање на креативни работилници во текот на денот, посети на објекти, прошетки, вежби за ментална аритметика, играње друштвени игри и сл.

Корисниците кои ја користат услугата на индивидуален третман добиваат услуга со која имаме:

- подобрување и усовршување на знаењата од областа на вербализацијата на корисниците,
- подобрување на психо-моторичките вештини на корисниците,
- подобрување на практогностичката организираност,
- воспоставување на визио-моторна контрола
- подобрување на вниманието и концентрацијата
- стекнување на знаења во врска со годишни времиња, бои и форми, топографија на тело и сл.
- утврдување и подобрување на читање, пишување и раскажување (кај одредени корисници)

Беа реализирани и активности насочени кон прослава на празниците во тековните месеци со цел основно запознавање на корисниците со истите и начинот на нивното прославување (Нова година, Бадник, Божиќ), запознавање со значењето на празникот 8 ми Март како и изработка на честитки по повод празникот, работилници за изработки со кои го украсуваме просторот на дневниот центар во зависност од годишното време и сл.
Се организираа и низа работилници со корисниците било тие да се поврзани со празници кои се ближат или работилници кои се реализираа со цел социјализација на корисниците, дружење и секако почитување на ред и дисциплина во група, изразување во група, обврски кон групата и сл.
Бројот на корисници на услугата дневно згрижување во дневен центар за лица со даунов синдром е 11, додека типот на попреченост, пол и возраст на корисниците го прикажуваме во следната табела:

Корисник	Тип на попреченост	пол	возраст
Корисник 1	Даунов синдром,потполно отсуство на говор	машки	3
Корисник 2	Даунов синдром	машки	3
Корисник 3	Лице со комбинирани пречки во развојот, умерена попреченост во психичкиот развој, даунов синдром	машки	20
Корисник 4	Лице со лесна попреченост во психичкиот развој, даунов синдром	женско	20
Корисник 5	Лице со лесна попреченост во психичкиот развој, даунов синдром	женско	28
Корисник 6	Лице со умерена попреченост во психичкиот развој, даунов синдром	женско	23
Корисник 7	Лице со комбинирани пречки во развојот, лесна попреченост во психичкиот развој, даунов синдром	машки	27
Корисник 8	Лице со лесна попреченост во психичкиот развој, даунов синдром	машки	26
Корисник 9	Лице со даунов синдром	машки	7
Корисник 10	Лице со даунов синдром	машки	4
Корисник 11	Лице со комбинирани пречки во развојот, лесна попреченост во психичкиот развој, даунов синдром	машки	8

Во текот на оваа година со корисниците беа реализирани и повеќе прошетки и посети на културно-уметнички места и тоа:

- Во текот на месец мај беше реализирана соработка со Меѓународен балкански универзитет со кој направивме работилница на тема" замислен дом на секое дете". Секој корисник си го претстави својот замислен дом на лист хартија, а студентите од универзитетот креираа 3д форма од тие изработки,
- Посета на Меѓународниот балкански универзитет каде беше спроведена изложба на сите дела,
- Истотака во месец Мај беше реализирана средба со Министерката за труд и социјална политика, на која Министерката беше спремна да одговори на сите прашања на корисниците, беше разговарано за плановите на корисниците за во иднина, нивните желби,
- Во организација на Директорот на Меѓуопштински центар за социјална работа на град Скопје во месец Октомври беше реализирана еднодневна екскурзија со корисниците во Патишка река,
- На истата екскурзија заедно со корисниците организиравме работилница со тема "Есен",
- Прошетка во Градски парк,
- прошетка на Скопското кале,
- Организирана забава во просториите на дневниот центар по повод Нова година заедно со Директорот на Меѓуопштински центар за социјална работа на град Скопје, корисниците од дневен центар-деца на улица, корисниците од дневен центар за лица со аутизам и корисниците од дневниот центар за лица со ментална или телесна попреченост,
- Во организација на Министерство за труд и социјална политика беше реализирана посета на театар за деца и младинци каде корисниците следеа претстава по повод Новогодишните празници и беа поделени пакетчиња од страна на Министерката за труд и социјална политика,

<u>Дневен центар за лица со церебрална парализа</u>

Во текот на периодот од 01.01.2023 до 30.12.2023 година Дневниот центар за лица со церебрална парализа го посетиле вкупно 33 деца, од кои за еден корисник има направено прекин во февруари, додека во декември дојден е нов корисник на опсервација. Од вкупно 32 корисника на дневниот центар еден дел (10 корисника) користат организиран превоз од страна на центарот, 11 корисници користат бесплатна годишна слободна карта која важи и за придружникот, 7 го користат бесплатното специјално возило од ЈСП, додека останатите корисници ги носат родителите на сопствен трошок.

14 корисника добиваат услуги на ниво на групна работа и поддршка, додека останатите 18 корисника добиваат индивидуална поддршка и третман.

13 корисници од вкупниот број кои ги користат услугите на дневниот центар се вклучени во воспитниот и образовниот процес во јавните детски градинки, посебни основни, редовни основни и средни училишта во градот Скопје и еден е на факултет.

Работни активности на тимот во дневен центар за лица со церебрална парализа во текот на изминатите 12 месеци:

Врз основа на процената која е спроведена од страна на стручниот тим вработен во дневниот центар за индивидуалните психо-физички и говорни способности на децата корисници на услугите кои се нудат во истиот, направен е индивидуален план за работа со секое дете одделно врз основа на кој се реализираат насочени и слободни активности.
Активностите кои се реализираат со секој корисник поединечно насочени се кон постигнување на краткорочни и долгорочни цели во насока на нивно поуспешно осамостојување, интеграција и инклузија во социјалната средина.
Извршена е ревизија на процените и индивидуалните планови направени од претходните шест месеци за секое дете поединечно со цел следење на нивниот индивидуален развој и постигнувања кои се настанати под влијание на рехабилитационите активности.
Форми на работа кои се применуваат се: индивидуална работа со корисник, работа во парови и групна работа со корисниците.
Со корисниците се работеше на развој на моториката, развој на визио-моторната контрола, развој и корекција на говорот, развој на гностичките функции, осамостојување при исхрана, одржување лична хигиена, тоалет тренинг, интерна социјализација и поттикнување на алтруизам, обука за користење ортопески помагала во зависност од индивидуалните потреби на децата итн.
Од методите на работа се применуваше класичниот дефектолошки, психолошки, логопедски метод и кинезитерапија, како и специфичните методи за развој на спонтаните слободни движења според Еми Пиклер, се применуваше Монтесори пристапот како метод за развој на самостојно учење преку слободна активност во однапред подготвена средина во која се почитуваат сензитивните фази од развојот на децата како и TEACH методот за развој на комуникација и говор со употреба на слики и симболи кои го заменуваат зборот
Децата врз основа на индивидуалните потреби, во зависност од состојбата на коскено-мускулниот систем, сочуваните спонтани движења и можностите за самостојно движење со и без ортопедски помагала посетуваа кинезитерапија.
Дел од децата кои имаа потреба и за кои е предвиден MOVE програмот, беа поддржани и со нив се спроведуваше овој програм врз основа на однапред извршена процена која е специфична за спроведување на MOVE програмата.
Во насока на поддршка на родителите на децата со церебрална парализа корисници на услугите на дневниот центар се организираа индивидуални стручни средби и разговори меѓу нив и тимот вработен во центарот со цел размена на искуства за предизвиците кои ги поставува попреченоста на нивните деца во рамки на домот и пошироката општествена заедница, како и проследување на информации во насока на остварување на правата од областа на социјалната заштита, образованието и здравствената заштита.
Во рамки на испланираните активности насочени кон социјализација и соработка со заедницата се организираа активности во соработка со волонтерите на Црвениот крст на град Скопје како и со некои НВО-а.
Со цел унапредување на работата на дневниот центар и јакнење на материјалните капацитети на истиот се реализираа активности за обезбедување на материјали за работа со корисниците. Вработените во дневниот центар превземаа низа активности за адаптација и изработка на материјали за работа со корисници (флеш карти, материјали за класификација, координација

на движења и други нагледни средства потребни за специфична работа со поедини корисници).
Во насока на поддршка и професионален развој и стручно усовршување на вработените во дневниот центар во соработка со ЈУ „Завод за социјални дејности" и МТСП вработените во дневниот центар беа вклучени во неколку континуирани обуки и работилници.

Краток опис:

1. Број на предвиден кадар според систематизација: 8 (3 дефектолози, 1 психолог, 1 логопед, 2 физиотерапевти, 1 медицинска сестра).
2. Број на вработени: 6 (2 дефектолози, 1 психолог, 1 логопед, 1 физиотерапевт, 1 медицинска сестра).
3. Работно време: 08:00 – 16:00 часот.
4. Местоположба: Капиштец, објект со површина од 300 м2, во рамки на ООУ „Киро Глигоров".
5. Превоз: Специјално адаптирано комбе со капацитет за 5 деца (3 на седиште, 2 во количка).
6. Исхрана: 1 оброк дневно (појадок).
7. Простор: 2 занимални, 1 просторија за индивидуална поддршка, 1 детска кујна, 1 кинези сала, 1 просторија за работа на дефектолог, 1 просторија за работа на логопед, 1 просторија за работа на психолог, 2 адаптирани тоалета за корисниците, 1 тоалет за вработени, 1 ходник со проширен дел за престој на родителите и 1 остава.
8. Опрема: Дневниот центар располага со опрема која задоволува минимум потреби за работа со корисниците (специјални инвалидски колички, одалки, вертикализатори, Нугабест–кревет за масажа).
9. Работа со родители: Стручните лица секојдневно имаат директен контакт со родителите на корисниците при што родителите редовно се информираат за спроведените активности со нивните деца, моменталната состојба и текот на спроведување на индивидуалните планови и следните чекори. Родителите организирано се вклучуваат во дел од активностите на дневниот центар при што добиваат индивидуална поддршка за продолжување на работата со децата во рамки на домот. Исто така родителите се активни учесници во спроведување на низа активности кои се реализираат со корисниците надвор од дневниот центар.
10. Работа со корисниците: Се работи според индивидуалните можности и потреби на секој корисник поединечно. Како форми на работа со корисниците се употребуваат: индивидуалната работа, групната работа и работа во парови.
11. Потреби: Моменталните потреби за реализација на рехабилитационите активности со корисниците пред се се однесуваат на специјална техничко-материјана поддршка која се однесува на обезбедување на специфични маси и столчиња со кое би се обезбедило соодветно позиционирање на поедини корисници со што би се обезбедил основниот услов за самостојна работа. Потребно е обезбедување на специфичен дидактички материјал за работа со корисници. Потребно е приклучување кон интернет мрежа поради непречена комуникација со службите при ЈУ „МЦСР на град Скопје", МТСП, ЈУ „Завод за социјални дејности" – Скопје како употреба на интернет мрежата поради

користење на онлајн едукативни игри за корисниците и непречено спроведување на програмата за пристапна информатичка технологија со корисниците.

12. Потреби по однос на кадар и технички персонал: Дневниот центар има потреба од вработување на уште еден дефектолог и еден физиотерапевт.

Преглед на реализирани активности со корисниците, владиниот и невладиниот сектор, бизнис заедницата и родителите по однос на периодот на реализација.

10.02.2023 г. на покана на Здружението „Златни ангели" со корисниците и учениците од СЕПУГС „Арсени Јовков" беше реализирана креативна работилница која се оддржи во клубот за возрасни во К. Вода.

24.02.2023 г. со корисниците и нивните родители го посетивме Фестивалот на чоколадата кој се оддржи во трговскиот центар East Gate Mall.

08.03.2023 г. на покана на Здружението на родители на деца заболени од церебрална со корисниците и нивните родители ја посетивме Зоолошката градина, а потоа и кабинетот на градоначалничката на град Скопје г-ѓа Данела Арсовска.

16.03.2023 г. на покана на Здружението на родители на деца заболени од церебрална со корисниците и нивните родители беше реализирана креативна работилница во клубот за возрасни во К. Вода.

24.03.2023 г. во соработка со Здружението на родители на деца заболени од церебрална со корисниците и нивните родители во клубот за возрасни го одбележивме 25 март – денот за подигање на свеста за лицата со церебрална парализа.

31.03.2023 г. на покана од Здружението „Златни ангели" и Градоначалникот на град Скопје г-ѓа Данела Арсовска ја посетивме Зоолошката градина со корисниците и нивните родители.

10-11.04.2023 г. студенти од факултетот за дефектологија го посетија дневниот центар и се запознаа со начинот на функционирање на центарот и работата на тимот во истиот.

13.04.2023 г. во соработка со Црвениот крст на град Скопје во Рамстор мол се одржа настанот Велигденско дрво на желбите на кој им беа доделени подароци на корисниците на Дневниот центар.

27-28.04.2023 г. Претставници од дневниот центар учествуваа на обуката за Рана детска интервенција која се реализира во Центарот за конференции и студии при Национална и универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски" – Скопје.

03-04.05.2023 г. Претставници од дневниот центар учествуваа на обуката за Рана детска интервенција која се реализира во Центарот за конференции и студии при Национална и универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски" – Скопје.

03.05.2022 г. На покана од директорката претставници од дневниот центар со дел од корисниците присуствуваа на патронатот на ООУ „Киро Глигоров“.

09.05 и 12.05.2023 г. Претставници од дневниот центар учествуваа на пактичниот дел од обуката за Рана детска интервенција која се реализира во Развојното советувалиште и во Центарот за конференции и студии при Национална и универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“ – Скопје.

05.06 и 06.06.2023 г. Претставник од дневниот центар учествуваше на пактичниот дел од обуката за Рана детска интервенција која се реализира во Развојното советувалиште и во Центарот за конференции и студии при Национална и универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“ – Скопје.

06.06.2023 г. со корисниците од дневниот центар и нивните родители беше реализирана еднодневна посета на Националниот парк „Маврово“ и неговата околина.
07.07.2023 г. во соработка со Здружението „Златни ангели“со корисниците од дневниот центар и нивните родители ја посетивме бурегџилницата „Ваташа“ каде што се запознавме со начинот на производство на пекарски и кондиторски производи.

11.08.2023 г. со корисниците од дневниот центар и нивните родители реализиравме еднодневен излет на Водно.

16.08.2023 г. во соработка со Здружението „Златни ангели“ беше реализирана креативна работилница на која учествуваа корисниците на дневниот центар и учениците од СЕПУГС „Арсени Јовков“.
Работилницата се оддржи во клубот за возрасни во К. Вода, а на која присуствуваа директорот на ЈУ МЦСР на град Скопје г-дин Изеир Мемеди и градоначалничката на град Скопје г-ѓа Данела Арсовска.

22.08.2023 г. во соработка со Здружението „Златни ангели“ беше реализирана креативна работилница која се оддржи во клубот за возрасни во К. Вода, а на која корисниците имаа можност да се запознаат со техниката на ткаење и да учествуваат во истата.

29.08.2023 г. во соработка со Здружението „Златни ангели“ во клубот за возрасни во К. Вода со корисниците имавме креативна работилница и роденденска забава.

11.09.2023 г. во соработка со Здружението „Златни ангели“ во клубот за возрасни во К. Вода со корисниците и нивните родители имавме работилница и роденденска забава за еден наш корисник.

12.09.2023 г. во соработка со Здружението „Златни ангели“ во клубот за возрасни во К. Вода со корисниците и нивните родители имавме работилница и роденденска забава за еден наш корисник.

20.09.2023 г. на покана од Здружението на роделите на деца заболени од церебрална парализа со корисниците и нивните родители ја посетивме Зоолошката градина на град Скопје.

22.09.2023 г. со корисниците и нивните родители реализиравме еднодневен излет во КУЦ „Пеленица“ во нас. Драчево.

29.09.2023 г. со корисниците на дневниот центар и нивните родители ја посетивме манифестацијата „Денови на македонскиот мед“ која е организирана од страна на пчеларското здружение „Матица“ – Скопје во соработка со општина Центар.

06.10.2023 г. по повод одбележувањето на 6 Октомври – светскиот ден на лицата со церебрална парализа во дневниот центар беше организирана работилница за нашите корисници и учениците со церебрална парализа од Ресурсниот центар „д-р Златан Сремац“.

27.10.2023 г. во соработка со Здружението „Златни ангели“ беше организирана работилница на која корисниците декорираа колачи и други слатки.

14.11.2023 г. во соработка со Здружението „Златни ангели“ го посетивме АСУЦ „Боро Петрушевски“ каде што корисниците се запознаа со правилата за учество во сообраќајот, ги видоа симулаторите за возење и се дружеа со учениците од училиштето.

01.12.2023 г. По повод 3-ти Декември - Меѓународниот ден на лицата со попреченост, со корисниците и нивните родители присуствувавме на настанот „Јас и мојот другар со попреченост“ организиран од страна на неколку НВО-а и општина К. Вода.

12.12.2023 г. со корисниците на дневниот центар за лица со церебрална парализа ја посетивме Меѓународната изложба за деца и младинци „Творење и креирање на дела од отпад од пакување – 2023 год.“ која се одржи во Кинотека на Македонија и на која на нашите корисници им беа доделени дипломи за учество.

13.12.2023 г. на покана на Здружението „Затни ангели“ со корисниците на дневниот центар за лица со церебрална парализа го посетивме клубот за возрасни во К. Вода каде што китевме елка и им беа поделени новогодишни пакетчиња на корисниците.

20.12.2023 г. на покана на Здружението „Затни ангели“ со корисниците на дневниот центар за лица со церебрална парализа го посетивме клубот за возрасни во К. Вода каде што имавме новогодишна работилница и им беа поделени новогодишни пакетчиња на корисниците.

25.12.2023 г. на покана од Танцовото студио „Еурека“ со корисниците од дневниот центар присуствувавме на изведбата на инклузивната танцова претстава „Спомени“ која се оддржи во МОБ.

26.12.2023 г. на покана на Здружението на родители на деца заболени од церебрална парализа со корисниците и нивните родители присуствувавме на предновогодишна забава која се оддржи во клубот за возрасни во К. Вода и на која присуствуваше градоначалникот на

општина К. Вода г-динот Орце Ѓорѓиевски кој на корисниците им подели новогодишни подароци.

27.12.2023 г. беше организирана новогодишна забава за корисниците во дневниот центар, на која во посета на дневниот центар дојде градоначалникот на општина Центар г-дин Горан Герасимовски кој на корисниците им подели новогодишни пакетчиња.

28.12.2023 г. во посета на дневниот центар за лица со церебрална парализа дојдоа пратеничката г-ѓа Жаклина Пешевска и претставници од „Вешта жена“ кои на корисниците им поделија новогодишни пакетчиња.

29.12.2023 г. во посета на дневниот центар за лица со церебрална парализа дојде пратеничката г-ѓа Моника Зајкова која на корисниците им подели новогодишни пакетчиња.

Дневен центар за деца со аутизам и
Дневен центар за лица со пречки во менталниот или телесен развој

Во текот на 2023 година од страна на стручниот тим беа реализирани активности согласно планот и програмата на Дневните Центри. Реализираните активности генерално беа насочени кон унапредување на можностите, способностите и потенцијалите на корисниците, запазувајќи ги притоа тематските содржини планирани за тој период. Вниманието на стручниот тим особено беше насочено кон градење на нови вештини и подобрување на веке стекнати вештини и навики кај корисниците за полесно функционирање во секојдневниот живот.

Во периодот од 01.01.2023 до 31.12 2023 година дневните центри го посетиле вкупно 7 деца, од нив 3 посетуваат специјално училиште, 1 е на предучилиишна возраст.

Во однос на календарската возраст децата се на возраст од 4 до 22 годишна возраст со вид и степен на попреченост аутистичен синдром.

Пол/Возраст	4	12	13	14	15	22
Машки	1	1	1	1	1	1
Женски			1			

Врз основа на процената на способностите кај децата корисници на дневните центри за деца со аутизам и лица со ментална или телесна попреченост извршена од страна на стручниот тим се реализираат активности со цел постигнување на целите предвидени во планот и програмата на дневните центри.

Во изминатиот периодот од страна на стручниот тим беа реализирани активности согласно планот и програмата на Дневните Центри. Во однос на стручната работа корисниците беа опфатени од стручен третман од страна на дефектолог и психолог. Реализираните активности генерално беа насочени кон унапредување на можностите, способностите и потенцијалите на корисниците, запазувајќи ги притоа тематските активности планирани за тој период. Стручниот тим беше насочено кон подобрување на контакт со очи, имитирање моторни движења, имитирање на дејствија, развој на говор, вербални барања, развој на емоции, подобрување на вештините за барање како и вештините за заедничко внимание,

следење инструкции и развој на културно хигиенските навики кај корисниците. Во однос на методите на работа користевме најчесто индивидуален пристап и секогаш понудената активност ја адаптиравме во однос на способностите на корисникот и целта која сакавме да ја постигниме.

Корисниците беа опфатени и со психомоторна реедукација која овозможи будење и развивање на нивните рани искуства. Вака организираниот третман овозможи развој на потенцијалите на корисниците во рамки на нивните можности и способности. Со помош на активности од АВА методата беа стимулирани рецептивниот и експресивниот говор на корисниците, подобрување на вниманието, вештините на барање, развој на моториката како и вештините на заедничко внимание.

Континуирано се работеше и на развој на комуникацијата и развој на алтернативни форми на комуникација кај корисниците во зависност од нивните индивидуални потреби, можности и способности. Се спроведуваа и активности за развој на когнитивните способности.

Во текот на месец Март по повод празникот на жената се организираше и реализираше работилница за изработка на честитки.

По повод денот на шегата 1 Април беше реализирана работилница на која се изработуваа првоаприлски маски.

Се организираа и активности по повод велигденските празници, работилници за изработка на велигденски украси..

Во месец Јуни беше организирана и реализирана работилница за изработка на мотиви за пристигнувањето на летото.

Во месец Септември во дневниот центар беше спроведена и работилница за изработка на есенски плодови.

Месец Декември имавме неколку работилници по повод изработка на новогодишни украси со кои го разубавевме дневниот центар, прослава по повод новогодишните празници и делење на новогодишни пакетчиња. Во текот на овој месец корисниците беа присутни и на театарска претстава која се одржа во Македонски народен театар.

Во насока на поддршка на професионалниот развој и стручно усовршување на вработените од дневниот центар истите посетуваа обуки организирани од ЈУ Завод за социјални дејности.

Табеларен приказ за користењето на услугата персонална асистенција за лица со попреченост за 2023 ГОДИНА

Почеток на услугата за персонална асистенција	Број на персонални асистенти	Број и струкура на корисници (по возраст и попреченост)	Користени услуги во текот на месецот	Број на часови по корисник	Давател на услугата
2023	118	**Вкупен број: попреченост: 169** **Машки-100** **Женски-69** **Попреченост** Оштетен вид- 93 Потешка телесна-34 Најтешка телесна - 40 Комбинирани пречки - 2 **возраст:** 6-18 -24 18-35 - 38 36-45 - 24 46-55 - 49 56-65 – 30 65-42- 3 75-85 - 1	Услуги во домот: 155 Услуги на работно место, образовна установа, центар за рехабилитација, центар за професионална рехабилитација и други места каде се реализираат активности поврзани со извршување работни задачи, образование и работно оспособување на корисникот: 104 Услуги во заедницата: 169 Други активности од интерес на лицето: /	**16/1корисник** **60/1корисник** **76/1корисник** **80/166 корисници**	1. Црвен Крст на град Скопје-115 корисници 2. Здружене за промоција на инклузивно општество Инклузива, Куманово 16 корисници 3. Здружение за европска инклузија ЕСИ Нелис Скопје-36 корисници 4.Здружение за поддршка и развој Хуманост Скопје – 2 корисници

Од 2023 година е обезбедена и лична асистенција и на лицата со комбинирани пречки. Со ова се потикнува личниот и образовниот развој на децата и им се помага на родителите во секојдневната грижа за нив. Личната асистенција вклучува,помош и поддрша во вршење основни и инструментални активности од секојдневниот живот, помош и поддрша на работното место, образовните институции, центрите за рехабилитација, помош и поддршка во

заедницата и други активности од интерес на лицето. Личната асистенција опфаќа индивидуална поддршка и помош за деца од шест години и возрасни лица, со намален функционален капацитет, со цел да се овозможи независно и самостојно живеење, активно и рамноправно учество во заедницата, како и вршење на секојдневни активности.

Дневен центар за улични деца - деца на улица

Корисници	Реализирано			План 2023	Разлика 2023
	2021	2022	2023		
Вкупен број евидентирани деца на улица на подрачјето на ЦСР	166	194	165	213	-48
Број на упатени во дневен центар	25	24	13	28	-15
Просечен број на присутни во дневен центар	18	11	11		

Дневниот центар за улични деца е наменет за онаа категорија на деца кои имаат семејства но кои се заноставени во истите, кои се исклучени од образовниот систем, кои се подложни на економска експлоатација и сл. Децата за време на нивниот престој поминуваат едукативни, воспитни и психо-социјални содржини, развиваат хигиенски навики, истите се мотивираат за вклучување во редовниот образовен процес, се прави кохезија на фрупа преку заеднички методички игри. Се реализирани две посети во Зоолошката градина на град Скопје,посета на театарска претстава во градинкатаи една посета на Планетариум во просториите на МКЦ (организирана од страна на Министерството за труд и социјална политика).По националност децата се од Ромската популација.

Дневен центар за зависници од дрога и психотропни супстанци

Корисници	Реализирано			План 2023	Разлика 2023
	2021	2022	2023		
Вкупен број евидентирани зависници на подрачјето на ЦСР	6	5	10	12	-2
Број на упатени во дневен центар	12	6	10	23	-13
Просечен број на присутни во дневен центар	6	5	9		

Центар за жртви на семејно насилство

Корисници	Реализирано			План 2023	Разлика 2023
	2021	2022	2023		
Број на корисници	50	51	69	55	+14

Од горeприкажаното во табелата може да се забележи дека во 2023 година, има зголемување на бројот на упатени жртви на семејно насилство во Центар за жртви на семејно насилство. Во 2023 година, во Центарот за жртви на семејно насилство работено е со 69 жени. Воедно се продолжи со индивидуална, советувалишна и советодавна помош и поддршка на жртвите и нивните деца. Центарот за жртви на семејно насилство обезбедува дневно и привремено прифаќање и згрижување на возрасни и деца-жртви на семејно насилство, кое може да трае најмногу три месеца со можност за продолжување за уште три месеца, дава советодавни услуги, услуги во врска со исхрана, дневен престој, згрижување, одржување на хигиена и културнозабавни активности.

Центарот за жртви на семејно насилство, стручните работници соработуваат и згрижуваат лица - жени и нивните малолетни деца 24/7 по пријава од Министерство за внатрешни работи. По барање од странките – жените за кои има индиции дека се жртви на семејно насилство , поради страв несигурност и ризик од повторување на насилството врз нив и нивните малолетни деца од страна на службени лица од Центарот за социјална работа на град Скопје се сместуваат и згрижуваат во безбедносниот објект. За време на престојот на корнисниците се обезбедува сместување , исхрана , лична и општа хигиена, здравствена заштита и првична психосоцијална подршка.

Во зависност од потребите и ризиците на корисничките се соработува со службите на СВР – Скопје ,местонадлежните Судови, Здравствени установи , работни организации, Агенција за вработување , ООУ на територијата кај што се наоѓа Центарот за жртви на семејно насилство.

<u>Центар за лица - жртви на трговија со луѓе</u>

Корисници	Реализирано			План 2023	Разлика 2023
	2021	2022	2023		
Број на корисници	2	3	3	5	-2

<u>Центар за лица бездомници</u>

Корисници	Реализирано			План 2023	Разлика 2023
	2021	2022	2023		
Број на корисници	146	28	23	32	-9

Во рамките на Службата за заштита на возрасни и стари лица функционира Прифатниот Центар за бездомни лица објект „Чичино село„ кој е со местоположба во с.Сарај. На истите лица стручните лица им укажаа на правата од Социјална заштита и каде и на кој начин можат истите да ги остварат.Корисниците се должни своите деца да ги вклучат во редовно образование,соодветно на нивната возраст,како и да обезбеди децата редовно да ја посетуваат наставата. Корисникот и полнолетните членови на семејството се должни да се пријавуваат во редовно образование во Центарот за бездомни лица Чичино село располага со згрижувачки

капацитет ... } година вкупната бројка е 23 лица. Возраст на децата е од 1 ... сетуваат редовна образовна настава. Возрасните лица се од 30 ... националност 11 лица се Роми ,Торбеш 1 лице,Србин 1 лице и ... семејства се 4 а останатите се самци. На сите им е обезбеден ... зниците ланч пакет. Оброкот се подига на шалтер кујна во

...иот центар за бездомни лица во 2023 година, Стручните ... Центар за социјална работа на град Скопје, работеа на ... ое семејство и поединци поединечно, сместени во ..., вклучувајќи ги и лицата згрижени од страна на другите ...на Македонија.

...ица и возрасни лица

... улога на центри за активно стареење,каде подвижните ... исполнуваат слободното времево различни социјални и друштвени ...и.

Корисници	Реализирано			План 2023	Разлика 2023
	2021	2022	2023		
Број на регистрирани корисници во ДЦ					
Просечен број на присутни во дневен центар					

Советувалиште за брак и семејство

Корисници	Реализирано			План 2023	Разлика 2023
	2021	2022	2023		
Вкупен број на евидентирани корисници во Советувалиште	589	663	486	675	-189
Број на корисници по одредени ризици -брак и семејство -семејно насилство -деца во ризик и сл	413 82 94	523 96 44	219 234 33		

Советувалиште за жртви на семејно насилство	
Жени	29
Број на средби	128

Советувалиште за третман на сторители на семејно насилство	
Сторители	139
Број на средби	390

Советувалиштето работи на интегриран пристап со лица со нарушени брачни и семејни односи (брачно и родителско советување), родители упатени во советувалиштето со уапуница, во делот на надзорот над вршење на родителското право, лица и деца жртви на семејно насилство, лица сторители на семејно насилство упатени со решение од Судот на советувалишен третман, советувалишна помош на малолетни лица со наполнети 16 години, кои сакаат да склучат брак, родители и деца со вопситно-социјални проблеми и деца во судир со законот, со родители и деца кои се наоѓаат во било каков социјален ризик, информативно-советувалишен разговор, како и лицата кои имаат потреба од советување за разрешување на брачни и семејни односи. Исто така советувалиштето има и превентивни активности.

Во текот на 2023 година во Советувалиштето е работено со 292 нови предмети кои се упатени по различен основ. Со претходно евидентирани семејства советувалишниот третман продолжува а за 194 предмети третманот е завршен и се доставени извештаи.

Информативно – советувалишен разговор е воден со 116 лица на кои им се дадени советувалишни услуги во сите области на работа на советувалиштето. Во текот на 2023 година стручниот тим следеше и работеше со вкупно 80 семејства (родители и деца) на кои со решение на ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа на град Скопје им се уредени личните односи и непосредни контакти под надзор на стручни лица.

9. Постапки кои се водат во ЦСР

За секој поединечен вид на услуга од социјалната заштита се даваат податоци за број на предмети за три години station наназад, број на планиран обем на работа и споредба на планот со реализацијата:

Број на предмети во работа	**Реализирано**			**План**
	2021	2022	2023	2023
Брак и семејство	**2449**	**2606**	**2931**	**3011**
Бракоразводи- постапки за мирење	883	867	1062	817
Лица со нарушени партнерски и брачни односи	62	78	256	127
Дете на кое му се уредуваат односите со родителот со кој не живее	343	456	506	205
Вонбрачно доверување на дете	61	31	60	59
Малолетно лице кое сака да стапи во брак пред полнолетство	9	10	13	12
Жртва на семејно насилство	573	614	609	731
Сторител на семејно насилство	518	550	425	1060
Заштита на деца	**5350**	**5635**	**4537**	**5080**
Дете без родители и родителска грижа	596	651	451	791
Дете со попреченост	2236	2284	1490	1863
Дете во ризик	1222	1247	1660	1343

Дете во судир со закон	735	784	488	368
Малолетно лице под старателство	379	402	130	404
Надзор над вршење на родителско право	74	104	196	117
Одземање на родителско право	8	10	27	14
Посвојување	100	126	22	105
Илегални мигранти - малолетни	11	27	73	75
Заштита на возрасни	**1664**	**1842**	**2061**	**1596**
Полнолетно лице со попреченост	140	140	160	10
Возрасно лице под старателство(целосно одземена деловна способност)	179	94	81	88
Возрасно лице под старателство (делумно одземена деловна способност)	33	36	43	38
Старателство на возрасно лице за посебен случај	204	173	156	173
Лице кое злоупотребува droги и други психотропни супстанци	4	13	17	15
Лице кое злоупотребува алкохол,или се лекува од алкохол	1	2	4	1
Возрасно лице по отпуштање од казнена установа	53	48	148	58
Лице жртва на трговија со луѓе	11	8	4	7
Бездомно лице	146	170	37	167
Старо лице	100	151	148	155
Лице азилант	51	172	429	27
Носител на згрижувачко семејство	104	121	123	126
Носител на роднинско згрижување	47	51	57	56
Советувалиште за брак и семејство	589	663	654	675
ВКУПНО	**9463**	**10083**	**9529**	**9687**

Од анализата во однос на погоре прикажаната табела за вкупниот број на предмети на услуги од социјалната заштита, се доаѓа до заклучок дека незначително е зголемен бројот на дадени услуги. Имено, во табелата се прикажани податоци за број на предмети за три години наназад, по број, планиран обем на работа и споредба на планот со реализацијата.

Се констатира дека во 2023 година, имаме намалување на бројот на корисници за 5,64% во однос на минатата година.Најголемо зголемување имаме во бракоразводните постапки и кај азилантите.

Бракоразводи

		Реализирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Број на предмети	Пренесени	188	155	61	61	0
	Новопримени	695	712	1001	725	+276
	Доставено мислење до суд	618	610	750		
	Доставено мислење до ЦСР		31	52		
	Позитивна мировна постапка	110	120	175		
	Предмети во работа	155	61	185		

Улогата на Центарот е да ја олесни адаптацијата и да помогне во надминување на кризата во семејството која неминовно произлегува од разводот, а посебно да им даде подршка на децата и да го заштити нивното ментално здравје.
Мировната постапка спаѓа во мерките кои надлежните институции ги превземаат во случај на развод на брак со партнерите кои имаат малолетни деца, со цел да се идентификуваат и минимизираат проблемите на комуникација и да се воспостави родителски однос по разводот. Движењето на бројот новопримени корисници на оваа постапка од погоре прикажаната табела, може да се забележи дека има зголемување во однос на 2022 година за 20,21%.
Модерното општество, динамичниот живот е секојдневие и за младите и за возрасните, различниот начин на сфаќање на нештата го покажуваат карактерот на сопружниците, кариерата пред семејството се наметнува секогаш од едниот брачен партнер, нетрпеливоста, причини кои доведуваат и до раскинување на бракот помеѓу сопружниците.

Лице со нарушени партнерски и брачни односи

		Реализирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
број на предмети	Пренесени	7		45	45	0
	Новопримени	55	78	211	82	+329
	Доставено мислење до Суд	35	45	210		

Што се однесува до услугата *„Лице со нарушени партнерски и брачни односи,,* од направените анализи и врз основа на добиените податоци се забележува дека во 2023 година бројката на доставени барања од страна на лица со нарушени партнерски и брачни односи е зголемена во однос на минатата година.
Основна причина за овој индикатор е:

- емотивната несозреаност на лицата кои стапуваат во брак,
- нереални очекувања од заедничкото живеење од страна на брачните партнери,
- меѓусебни недоразбирања кои подолг период не се надминуваат,
- динамиката на економските и општествените промени исто така доведуваат до распаѓање на семејниот живот и губење на неговата важност во очите на брачните партнери,
- влијанието на членовите од пошироките семејства, односно родителите кои се мешаат во животот на младите ,

- неверство од страна на едниот или другиот партнер,
- зависност од хазардни игри и др.
- миграцијата која освен што беше тренд или потреба кај младите сега веќе ги опфаќа сите возрасни групи.

Дете на кое му се уредуваат односите со родителот со кој не живее

		Реализирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Регулирано видување со спогодба со родител	Пренесени	193	265	211	211	0
	Новопримени	150	191	295	201	+94
	Завршени	78	171	59		
	Предмети во работа	265	4	49		

Во најголем број случаеви на „регулирано видување со спогодба помеѓу родителите на детето на кое му се уредуваат односите со родителот со кој не живее, се почитува спогодбата за видување. Во 2023 година, бројот на нови предмети е зголемен во однос на претходните години 10,39%. Центарот е надлежен во уредувањето на личните односии непосредни контакти со децата со родителот со кого не живеат. Бројката е зголемена поради тоа што и покрај судската одлука за развод на бракот, сепак постапките за регулирање на односите на родителот со кого дететто не живее и понатаму продолжува.
Можеме да констатираме дека е многу мал бројот на на видувања со спогодба со родител од вкупниот број на поднесени мислења до судот. Ова доведува до заклучок дека разведените партнери не се во состојба да изнајдат усогласено решение, иако тоа се однесува на развојот на нивното дете, што значи дека нивниот антогонизам продолжува и по разводот.

		Реализирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Регулирано видување со спогодба со блиски сродници	Пренесени	0		29	29	0
	Новопримени	3	4	6	4	+2
	Завршени	3	1	8		
	Предмети во работа			4		

Од секојдневното работно искуство на стручните работници во Службата за брак и семејство и семејно насилство се констатира дека најчесто се почитуваат спогодбите за видување со блиските сродници. Во текот на 2023 година имаме 6 ново примени барања.

		Реализирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Регулирано видување со решение со родител	Пренесени		295	405	405	0
	Новопримени	358	370	402	382	+20
	Завршени	105	260	350		
	Предмети во работа	295	405	457		

Од прикажаното во горенаведената табела може да се забележи дека во 2023 година, зголемен е бројот на новопримени барања за „регулирање видување со решение со родител, во споредба со претходната година. За надминување на овој значаен проблем е да се подигне свеста на родителите дека е во најдобар интерес на детето е да одржува контакти на постојана основа со двајцата свои родители а тие заеднички и спогодбено да одлучуваат за најважните прашања поврзани со личноста,прават и интересите на детето.

		Реализирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
			35	39	39	0
Регулирано видување со решение со блиски сродници	Пренесени					
	Новопримени	45	18	25	20	+5
	Завршени	10	14	18		
	Предмети во работа	35	39	45		

Вонбрачно доверување на дете

		Реализирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Број на предмети	Пренесени	6	8	9	9	0
	Новопримени	55	23	51		
	Предмети во работа	8	9	25		

Малолетно лице кое сака да стапи во брак пред полнолетство

		Реализирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Број на предмети	Пренесени					
	Новопримени	9	10	13	12	+1
	Доставено мислење до суд	9	10	13		

Во однос на категоријата, ***„Малолетно лице кое сака да стапи во брак пред полнолетство„*** , и врз основа на анализа на податоците кои се однесуваат на периодот за 2023 година, констатирано е дека во вкупно *малолетни лица кои сакаат да стапат во брак пред полнолетство се 13* лица, бројките се движат на приближно исто ниво.

Најчести причини за оваа појава се нискиот степен на образование на родителите, социо-економскиот статус, невработеноста и сиромаштијата, традицијата, како и посебните ритуали и начини на живеење кои следат некои посебни карактеристични правила и обичаи.

Со малолетниците пред да стапат во брак има предбрачно советување кое се обавува со нив, при што истите заедно со партнерот се запознаваат со правните аспекти за бракот и семејството, изборот на партнерот, мотивацијата за склучување на брак, животните циклуси на семејството, стилот и квалитетот на живеење, очекуваните и неочекуваните брачни кризи и нивното надминување, планирање на семејството и одговорно родителство, здравствената заштита и репродуктивното здравје на партнерите.

<u>**Жртва на семејно насилство**</u>

		Реализирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Број на предмети	Пренесени	79	84	105	105	0
	Новопримени	494	530	504	542	-38
	Доставено мислење до суд		509	510		
	Завршени	84	105	99		

Од анализата на движењето насемејното насилство, за последните три години, може да се заклучи дека во 2023 година, имаме намалување на новите барања во однос на 2022 година за 0,81%.

Неоспорно е дека семејното насилство е проблем од епидемиски размери со последици на индивидуите како жртви, нивните деца и нивните заедници. Под поимот семејно насилство се подразбира малтретирање, грубо навредување, загорозување на сигурноста ,телесно повредување, полово или друго психичко и физичко насилство со кое се предизвикува чуство не несигурност, загрозување или страв спрема брачниот другар, родители или деца , или пак секое друго лице што живее во брачна или вонбрачна заедница или заедничко домаќинство, како и спрема поранешен брачен другар.

Во однос на појавата ***„Жртви на семејно насилство„*** , како вид на услуга се третира во Центарот за социјална работа, согласно Законот за социјална заштита останатите закони како и согласно Законот за превенција, спречување и заштита на лица од семејно насилство. При што, основната функција на Службата за брак и семејство и семејно насилство, згрижување и вклучување во системот на социјална заштита на лицата од оваа целна група.

Под поимот жртва на семејно насилство се подразбира член на семејството или домаќинството кој секојдневно или повремено трпи насилство од страна на друг член од семејството или домаќинството, на кое се нанесуваат физички, психички и ментални повреди.

Видувањата на Центарот се дека, преку примена на соодветни мерки на превенција, превентивно работење со маргинализираните групи на граѓани, преку примена на интердисциплинарни тимови во рамки на Установата, но и координирана соработка со други релевантни институции, надлежни за оваа област, секако дека би имало поголеми ефекти во изнаоѓање на начин за сузбивање на овие несакани појави кои би биле од штета за општеството но и лично за самите поединци кои се наоѓаат во состојба на ризик.

Од вкупниот број на **ново евидентирани жртви на семејно насилство** во текот на 2023 година, најголем број се полнолетни жени (380)и деца(78) потоа се мажи(46).

Посебно загрижувачки е фактот дека насисл
твото најчесто е вршено од страна на нивните партнери и истото во голем број случаи е непријавено , па така се смета дека бројот на жени жртви на семејно насилство е многу поголем од она што покажуваат статистиките.

Иако најголем акцент се става на жените жртви на семејно насилство, сепак денес , во современото општество се јавуваат и мажите како жртви на семејно насилство.

Националната стратегија за спречување и заштита од семејно насилство ги идентификува причините за семејно насилство во нееднаквите односи на моќ и длабоко вкоренетите патријархални вредности во македонското општество,кое ги става жените во потчинета положба. Жените, децата и постарите се издвоени како најранливи категории. Нерамноправноста на жената во бракот и семејството, извира од патријархалната структура

во општеството. Активната улога на мажот во општеството му обезбедува концентрација на моќ и власт на микро план, особено во рамките на семејството. Така се јавува и сопственичкиот однос кон жената, во кој ниту насилството не е исклучено како регулатор на послушност. Работата со жртвите и сторителите на семејно насилство е многу погодна за советодавна и/или советувалишна работа. Соочувањето со жртвите и сторителите предизвикува бројни емоции кон двата пола, при што можат да се јават и одредени проблеми.

Според видот и причините на сторено семејно насилство, во сите три години најголем е бројот на ***физичкото насилство(330) потоа е психичкото насилство(382).*** Контрола, изолација, љубомора и емоционални страдања на жената, состојба што жените ги навредува или сопругот се однесува кон неа на начин таа да се чувствува лошо, доминација на мажот во семејството дека неговиот збор треба да биде последен, заплашување, заканување дека ќе ја повреди неа или блиски луѓе, спречување да работи надвор од домот, омаловажување или понижување пред другите, барање дозвола да побара здравствена заштита, инсистира да знае каде е и со кого цело време.Од сите анализи е констатирано дека ова насилство е во поголем број од психичкото.

Во врска со ***етничката припадност***, нашите анализи покажуваат дека насилство најмногу пријавуваат граѓани од македонската припадност, а најмал број има пријави од албанска припадност. Причина за големата разлика е што кај другите националности како резултат на воспитувањето и поради затвореноста на семејниот систем, многу ретко се одлучуваат да говорат за семејните и брачни проблеми или пак за пријава на сторено насилство во семејството.

Најголем број пријави за семејно насилство во текот на 2023 година, пријави од страна на самата жртва па потоа се пријавите од МВР, вкупно пријави од МВР се (116), потоа следува Центарот за социјална работа на град Скопје, каде што жртвите лично се обратиле за помош, вкупно имаме (344)пријави а најмалку од страна на други институции.

Жените и децата се најризична категорија на граѓани која е изложена на ваков тип на насилство. Најголем број жртви на семејно насилство се вработени,по потекло се од од градска средина.Македонците се оние кои најмногу пријавуваат семејно насилство(373), потоа Албанците(76) ,Ромите(30) , др националности(25). На жртвите на семејно насилство најчесто им се пружа психо-социјална подршка, правна помош, згрижување и.т.н.

Она што е новитет кај семејното насилство и целта е да им се помогне на жртвите на семејно насилство и да им понуде спас е **мобилната апликација "Биди безбедна"**,која ја креираа Министерството за труд и социјална политика и UNDP во 2022 година.,за да им се овозможи на жртвите на полесен и поедноставен начин да пријават семејно насилство.

Сторител на семејно насилство

		Реализирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Број на предмети	Пренесени	39	20	35	35	0
	Новопримени	479	530	390	545	-155
	Доставено мислење до суд за привремени мерки	20	35	30		
	Завршени	450	515	395		

Најголем број лица што сториле семејно насилство се мажи (463), семејното насилство се случува независно од степенот на образование и средината од која потекнуваат но има незабележителна разлика во делот на невработеност, односно губењето на работата а со тоа и намалувањето на улогата на мажот во општеството, допринесува мажот преку насилството да се обидува да го утврди својот идентитет. Бројот на сторители на семејно насилство во однос на 2022 година е намален за 25,64%.

Центарот поднесува кривични пријави против сторителите на семејно насилство.

Привремени мерки за заштита од семејно насилство (01.01. до 31.12.2023)	Предложени	Изречени	Отфрлени	Следење
	970	791		

Интервенции кои што ги презема Центарот за социјална работа во речисти ист број се Психо-социјалнаи Правна помош. Број на известувања до Агенција за вработувањена Република Северна Македонија, за вклучување во активните мерки, Сместување во Центар за лица жртви на семејно насилство се интервенции и следуваат интервенција здравство, интервенција со полиција.

Најчести привремени мерки за заштита од семејно насилство се следните:

- Забрана да се заканува дека ќе стори семејно насилство- предложени (248), изречени (202)
- Забрана да матретира,вознемирува,телефонира,контактира или друг начин комуницира со член на семејство,директно или индеректно-предложени (248), изречени (202).
- Забрана да се приближува на растојание помало од 100 метри до живеалиштето,училиштето,работното место или определено место кое редовно го посетува друг член на семејството -предложени (202), изречени (169).
- Задолжително да посетува соодветно советувалиште - предложени (196), изречени (161).
- Задолжително лекување на сторителот, доколку злоупотребува , алкохол, дрога и други психотропни супстани или има психичко заболување- предложени (73),изречени (55)
- Изрекување на било која друга мерка која судот ќе ја смета за неопходна за да се обезбеди сигурност и дробросостојба на другите членови на семејството-привремени (2), изречени (2).

Дете без родители и родителска грижа

		Реализирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Број на предмети	Пренесени	233	235	372	372	0
	Новопримени	363	416	79	419	-340
	Завршени	35	279	290		
	Предмети во работа	235	372	14		
Возраст на дете	до 3 години	30	98	45		
	4 - 6 години	43	99	61		
	7 – 10 години	42	62	72		
	11 – 14 години	29	55	72		
	15 - 18 години	73	45	38		
	над 18 години	18	13	14		

За заштита на овој вид социјален ризик потребно е да се реализираат мерките за превенција за да се спречат појави на социјални проблеми и ублажување на последиците од настанатите социјални проблеми.Кај оваа услуга во однос на минатата 2022 година имаме намалување за 36,29%.

Дете со попреченост

		Реализирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Број на предмети	Пренесени	1856	1856	1434	1434	0
	Новопримени	380	428	56	429	-423
	Решени	380	850	21		
	Предмети во работа	1856	1434	21		

Согласно податоците добиени од анализа на годишната евиденција на упатени и категоризирани деца со пречки во менталниот или телесниот развој може да се забележи дека и во 2023 година, најчести групи во кои се распоредени децата се категоријата на комбинирани пречки во развојот и деца со хронични заболувања и сериозно нарушена здравствена состојба. Додека по однос на возраста на категоризирани деца се забележува варијација на застапеноста на одредена возраст по вид на попреченост. Кај деца со попреченост исто така имаме намалување во однос на 2022 година за 36,29%.

Дете во ризик

		Реализирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Број на предмети	Пренесени	663	614	691	691	0
	Новопримени	559	633	969	652	+299
	Завршени	608	556	952		
	Предмети во работа	614	691	708		
Возраст на дете	До 14 години	215	254	225		
	Од 14 до 18 години	399	437	483		

Кога ќе се погледне бројката на новопримени деца во ризик во 2023 година имаме зголемување во однос на минатата 2022 година,за 28,41% во однос на минатата година. Има голем број фактори кои можеме да ги наброиме и кои донесуваат за ваквата појава на кривичното дело кај децата, но важни фактори кои влијаат се: соци-оекономските услови; семејството; индивидуалните карактеристики на детето и односите со врсниците, социјалните мрежи и други фактори.

		Реализирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Број на предмети (**дете жртва на насилство**)	Пренесени	7	16	86	86	0
	Новопримени	39	113	83	121	-38
	Решени	30	22	8		
	Предмети во работа	16	86	8		

Сепак како и во многу делови од светот , насилството и понатаму претставува реалност за децата во земјата. Не постојат доволно емпириски податоци за обемот , распостранетоста и типологијата на насилството, но достапните податоци покажуваат дека многу деца се во ризик од насилство.

Кај овој вид на услуга „дете жртва на насилство„ во 2023 година, се бележи намалување во однос на 2022 година. Со законските измени се обезбедува заштита на децата како систем на организирани мерки и активности за грижа и заштита на децата. Насилството врз децата и во Р.Северна Македонија и во светот станува вообичаена практика. Со новоподготвените процедури за постапување со деца жртви на насилство се поставува нов пристап кон овие деца .Целта е да се минимализараат дополнителните трауми за децата,но и да се води детето и неговото семејство низ тие законски постапки.

Најмногу насилство пријавуваат малолетници од машки пол и малолетниците од градска средина,а што се однесува за возраста најмногу пријавуваат децата во ризик на возраст од 14 до 18 години.

		Реализирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Број на предмети (**дете жртва на трговија со луѓе**)	Пренесени	4	14	18	18	0
	Новопримени	10	7	3	8	-5
	Решени		3	9		
	Предмети во работа	14	18	6		

		Реализирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Број на предмети(**Дете жртва на сексуална злоупотреба)**	Пренесени	13	35	23	23	0
	Новопримени	22	36	50	38	-12
	Завршени		48	46		
	Предмети во работа	35	23	30		
Возраст на дете	До 14 години	4	7	28		
	Од 14 до 18 години	31	16	40		

		Реализирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Број на предмети (**дете на улица**)	Пренесени	130	166	20	20	0
	Новопримени	69	41	69	45	+24
	Решени	33	187	63		
	Предмети во работа	166	20	26		

Состојбата со питачењето, односно злоупотреба на детскиот труд во земјава е застапена меѓутоа бројките бележат мало зголемување во однос на претходните години, што веројатно се должи на зголемувањето на родителскиот потенцијал. Децата се на крстосниците и тоа најчесто под принуда на нивните родители или други организирани групи, кои ги злоупотребуваат детскиот труд.

Оваа појава позастапена е кај децата од ромска националност и возраста кај која оваа појава е најзастапена е од 14 до 18 години.Во текот на 2023 година, во однос на претходната година се бележи зголемување. во однос на бројката. Стручните работници кои што работат на оваа проблематика работат на зајакнување на родителските капацитети за грижа за своите деца како и развивање на свесноста на родителите со последиците со кои можат и тие и нивните деца да се соочат, како и преку превземање на соодветни Во 2023 година имаме намалување во однос на 2022 за 79%.

		Реализирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Број на предмети (дете кое злоупотребува алкохол	Пренесени					
	Новопримени					
	Решени					
	Предмети во работа					

		Реализирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Број на предмети (дете кое злоупотребува дрога	Пренесени					
	Новопримени					
	Решени					
	Предмети во работа					

Дете во судир со законот

		Реализирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Број на предмети	Пренесени	249	638	216	216	0
	Новопримени	486	146	272	152	+126
	Завршени	97	568	231		
	Предмети во работа	638	216	257		
Возраст	Полни 14, неполни 16	342	97	115		
	Полни 16, неполни 18	135	116	131		
	Полни 18, неполни 21	9	3	11		

Од прикажаните податоци во табелата погоре се забележува дека имаме намалување на оваа појава во општеството за 46,54%.

Потребно е развивање и спроведување на програми за превенција и интерактивни активности за надминување на евентуално насилство меѓу учениците

Како причина за оваа појава тоа, од досегашното искуство и работата на стручните лица во Службата за заштита на деца се доаѓа до следниве констатации дека за овој вид на услуга основна причина е:

-недоволното внимание и посветеноста од страна на родителите,

-возраста на малолетникот,

-потребата да се биде лидер во групата,

-заведеност од групата врсници

Малолетно лице под старателство

		Реализирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Број на предмети	Пренесени	342	369	28	28	0
	Новопримени	37	33	120	35	+80
	Донесени решенија за престанок на старателство	10	369	105		
	Предмети во работа	369	28	25		

Со старателството им се дава посебна заштита на малолетните деца кои се без родителска грижа. Во 2023 година имаме намалување на бројката малолетни лица под старателство.

Основните причини за појавата на услугата на малолетни деца под старателство е:

- материјалниот фактор со оглед на тоа што родителите најчесто самохраните мајки не се во состојба да се грижат за своето дете за да му обезбедат егзистенцијални услови за живот,
- поради смрт на еден од родителите и неможност на другиот да се грижи
- поради лоша економска состојба,
- немање на постојано место на живеење особено кај Ромската популација,
- доколку еден или двајцата родители издржуваат казна затвор или се спречени поради болест,
- а во последен период поради тоа што родителите во борба за егзистенција ја напуштаат државата и децата ги оставаат кај блиски сродници кои немаат материјални средства да се грижат за нив подолго време за да на крајот ги остават на грижа на Центарот за социјална работа и сл.
- доколку еден или двајцата родители издржуваат казна затвор или се спречени поради болест,
- а во последен период поради тоа што родителите во борба за егзистенција ја напуштаат државата и децата ги оставаат кај блиски сродници кои немаат материјални средства да се грижат за нив подолго време за да на крајот ги остават на грижа на Центарот за социјална работа и сл.

Надзор над вршење на родителско право

		Реализирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Број на предмети	Пренесени	19	44	55	55	0
	Новопримени	55	60	141	62	+79
	Завршени	30	49	16		
	Предмети во работа	44	55	63		

Одземање на родителско право

		Реализирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Број на предмети	Пренесени	3	4	6	6	0
	Новопримени	5	6	21	8	+13
	Завршени	4	4	10		
	Предмети во работа	4	6	11		

На родителот кој го злоупотребува вршењето на родителското право или грубо го занемарува вршењето на родителските должности по прибавено мислење од центарот за социјална работа, му се одзема вршењето на родителското право со решение на судот, во вонпарнична постапка. Како злоупотреба или грубо занемарување на родителските должности се смета ако родителот:

- спроведува физичко или емоционално насилство над детето;
- полово го искористува детето;
- го присилува детето на работа која не одговара на неговата возраст;
- му дозволува употреба на алкохол, дрога или други психотропни супстанции;
- го наведува детето на питачење или го користи детето за питачење,
- го наведува детето на општествено неприфатливи поведенија;
- го напуштил детето и подолго од три месеца не се грижи за детето и
- ако на кој било друг начин грубо ги крши правата на детето.

Посвојување

		Реализирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Број на предмети за проценка на посвоител	Пренесени	86	96	0	0	0
	Новопримени	14	30	22	32	-10
	Решени	4	53	15		
	Предмети во работа	96	0	7		

		Реализирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Број на предмети за проценка на посвоеник	Пренесени	17	25	0	0	0
	Новопримени	12		3		
	Решени	4		3		
	Предмети во работа	25	0	0		

		Реализирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Број на предмети за заклучено посвојување	Пренесени	5	4	0	0	0
	Новопримени	8	8	11		
	Решени	13	12	11		
	Предмети во работа	4		0		

Во делот на постапката за посвојување се забележуваат три работи:

- Прво, бројот на потенцијални посвоители кои поднесуваат барања за упис во електронската апликација за посвојување во периодот 2018-2023 година се забележува намалување. За самото посвојување се зборува повеќе во општеството, самата процедура на повеќе начини се прави поблиска до потенцијалните посвоители што ги охрабрува да ја започнат самата постапка и да поднесат барање за посвојување на дете.

- Второ, во делот на деца кои што се запишани во електронската апликација за посвојување како потенцијални деца за посвојување во 2023 година има зголемување. Неможе да се определат индикатори кои што ќе ја определат причината за движењето.

- Трето, со оглед на самата законска регулатива и предвидениот начин на избор на посвоител по електронски пат каде што Комисијата за засновање на посвојување при Министерство за труд и социјална политика го прави поврзувањето на дете со посвоител не може да се определи конкретен индикатор за ова движење. Бројката зависи од моменталниот број на деца достапни за посвојување кое што е директно врзано со изјавата за профил на дете која што ја даваат потенцијалните посвоители, а со која ги определуваат карактеристиките на детето што сакаат да го посвојат. Сето ова може да придонесе за зголемување или намалување на започнати адаптации, а со тоа и на заклучени посвојувања.

__Полнолетно лице со попреченост__

		Реализирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Број на предмети	Пренесени	140	140	10	10	0
	Новопримени	0	0	150		
	Решени		130	123		
	Предмети во работа	140	10	37		

Лицата на кои со одлука на судот делумно или целосно им е одземена деловната способност, центарот за социјална работа ги става под старателство.
Старателот на лице на кое му е одземена или ограничена деловната способност, должен е да се грижи особено за неговата личност, права, интереси,сместување и здравје.

Старателство на лице со целосно одземена деловна способност

		Реализирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Број на предмети	Пренесени	169	33	28	28	0
	Новопримени	10	61	53	60	-53
	Решени	146	66	54		
	Предмети во работа	33	28	27		

Од табелата погоре е прикажана состојбата во однос на движењето, односно порастот на овој вид на услуга ,Старателство на лице со целосно одземена деловна способност и може да се констатира дека во тек на 2023 година, имаме исто движење, со мало намалување. Како причина за покренување на постапката за одземање деловна способност е пред се влошување на психичката состојба на лицата, нивната менталната состојба, како и болестите пропратени со староењето на лицето и неговата неможност да се грижи само за себе и своите права и интереси.

Старателство на лице со делумно одземена деловна способност

		Реализирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Број на предмети	Пренесени	23	27	28	28	0
	Новопримени	10	9	15	10	+5
	Решени	6	8	19		
	Предмети во работа	27	28	24		

Старателство на возрасно лице за посебен случај

		Реализирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Број на предмети	Пренесени			1	1	0
	Новопримени	204	173	152	172	-80
	Решени	204	172	140		
	Предмети во работа		1	13		

Центарот за социјална работа ќе му постави старател за одделни работи или определен вид работи на лице чие место за живеење не е познато, а кое нема застапник, на непознат сопственик на имот кога е потребно некој да се грижи за тој имот, како и во други случаи кога е тоа потребно заради заштита за правата и интересите на одделни лица.

		Реализирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Број на предмети (Старател по службена должност)	Пренесени		33	27	27	0
	Новопримени	66	29	145	30	+114
	Решени	35	35	159		
	Предмети во работа	33	27	13		

Лице кое употребува,односно злоупотребува дрога и други психотропни супстанци

		Реализирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Број на предмети	Пренесени	4	4	5	5	0
	Новопримени		9	12	10	+2
	Решени		8	10		
	Предмети во работа	4	5	5		

Од табелата погоре е прикана состојбата во однос на движењето на овој вид на услуга "Лице кое употребува односно злоупотребува дроги и други психотропни супстанци" , она што може да се забележи е дека кај овој вид на услуга корисниците се по националност Македонци. По место на живеење сите се од градска средина а и сите се полнолетни.

Интервенции кои ги нуди Центарот за социјална работа на град Скопје се:

- Психо-социјална помош
- Правна помош
- Интервенција со полиција
- Интервенција здраство
- Сместување во Терапевтска заедница
- Овозможување на Гарантирана минимална помош и.т.н.

Возрасно лице по отпуштање од казнена установа

		Реализирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Број на предмети	Пренесени					
	Новопримени	53	48	148		
	Решени	53	48	148		
	Предмети во работа					

Од редот на маргинализирани лица со специфични социјални проблеми, соодветни услуги треба да се развијат и кон лицата што излегуваат од затвор. Освен еднократната парична помош, за овие лица не се нудат услуги за реинтеграција во општеството.

Лице жртва на трговија со луѓе

		Реализирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Број на предмети	Пренесени	7	6	4	4	0
	Новопримени	4	2	0	3	-3
	Решени	5	4	4		
	Предмети во работа	6	4	0		

Бездомно лице

		Реализирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Број на предмети	Пренесени	2	8	4	4	0
	Новопримени	144	162	33	163	-149
	Решени	138	166	14		
	Предмети во работа	8	4	23		

Во однос на направената анализа на податоците прикажани во горенаведената табела, може да се забележи дека во 2023 година има намалување на новорегистрирани бездомници во однос на 2022 година..

Бездомните лица се лица кои се нашле во социјален ризик кои ги имаат прекинато сите врски со семејната и социјалната средина, поради претрпена елементарна непогода и немање на постојано место на живеење, поради злоупотреба на алкохол и дрога, невработеноста кои се основни причини за нивна неможност да се снајдат во социјалната средина. Во дел од случаевите има и такви кои по личен избор остануваат на улица како категорија бездомник, кои се соочуваат и понатаму со ризик отсуство на дом и истите поради немање на комлетна лична документација не можат да остварат некое од правата од социјална заштита. Стручните лица, помагаат во обезбедување на лична документација, здравствено осигурување, вклучување на децата во образовниот процес и.т.н.

Старо лице

		Реализирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Број н а предмети	Пренесени	33	90	90	90	0
	Новопримени	67	61	58	65	-51
	Решени	10	61	104		
	Предмети во работа	90	90	44		

Во однос на овој вид на услуга ,, старо лице,,карактеристично е тоа што во 2023 година имаме 58 нови барања на стари лица.

Политичките, економските, социјалните промени во општеството, кои промени влијаат на населението, а особено на постарите, кои се ранлива категорија, поради недостиг на

Носител на згрижувачко семејство

		Реализирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Број на предмети	Пренесени	84	96	100	100	0
	Новопримени	20	25	23	26	-3
	Решени	8	21	120		
	Предмети во работа	96	100	3		

Правото на сместување во згрижувачко семејство се обезбедува на дете без родители и дете без родителска грижа, најдоцна до завршување на средното образование, дете со воспитно-социјални проблеми, малолетен сторител на кривично дело или прекршок како и лице со умерени и тешки пречки во менталниот развој, лице со длабоки пречки во менталниот развој и лице со трајна телесна попреченост на кое му е потребно трајно згрижување и нега. Ова згрижување опфаќа основна заштита и 24 часовна грижа.

Во однос на движењето на оваа услуга во текот на 2023 година, во однос на претходните години, се забележуваа дека имаме минимално намалување во бројот на новопримени згрижувачки семејства. Сместување лице во згрижувачко семејство се врши врз основа на склучен договор меѓу центарот за социјална работа и згрижувачот.

Згрижувачот има право на надоместок на трошоците за сместување на лицето и надоместок на згрижување. На полето на развој и унапредување на услугата сместување во згрижувачко семејство се прават напори да се прошири мрежата, да се подигне квалитетот на грижа во постоечките згрижувачки семејства и да се развијат специјализирани згрижувачки семејства и постојано се преземаат активности за промоција на оваа социјална услуга.

Носител на роднинско згрижување

		Реализирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Број на предмети	Пренесени	38	47	51	51	0
	Новопримени	9	4	6	5	+1
	Решени			6		
	Предмети во работа	47	51	51		

материјални средства , болни, осамени и истите неможат да водат грижа за себе без помош на семејството или социјалните институции. Исто така економската миграција доведе до поинтензивно стареење на семејства, особено во руралните области, но исто така и во некои пошироки помалку економски развиените подрачја. Постарите домаќинства стануваат ранлива група, која бара повеќе внимание во креирањето на програми за поддршка на семејството и почитување на значајни разлики од економска природа, но исто така, културни, етнички и други карактеристики. Стручните лица во зависност од постојните ресурси и практики пружаат поддршка на семејството индиректно - преку разни форми на обезбедување на услуги за стари лица, особено кај старите и возрасните лица со телесна попреченост, лица кои не се во можност да си обезбедат соодветни услови за живеење, односно тие немаат блиски кои се должни да се грижат за нив.

Институционална заштита треба да се гледа како опција за оние кои имаат потреба од постојана медицинска нега и кои не се во состојба сами да се грижат за себе, кои немаат соодветни услови за живеење во своето семејство или од други причини потребно им е сместување во установа од социјална заштита. Бројот на населението над 65 години , како и неговото учество во вкупното население е во континуиран пораст кој што се очекува да продолжи и во наредниот период.

Лице азилант

		Реализирано			**План**	**Разлика**
		2021	2022	2023	2023	2023
Број на предмети (**Возрасни баратели на азил)**	Пренесени	53	54	27	27	0
	Новопримени	3	118	402		
	Решени	2	145	403		
	Предмети во работа	54	27	32		

		Реализирано			**План**	**Разлика**
		2021	2022	2023	2023	2023
Број на предмети (**Малолетни баратели на азил)**	Пренесени	3	3	3	3	0
	Новопримени	1	24	70		
	Решени	1	27	73		
	Предмети во работа	3	0	0		

Од направената анализа во горeприкажаната табела може да се забележи дека има големо зголемување на бројот на азиланти во текот на 2023 година во однос на предходите години. На овие лица им се обезбедува привремено сместување и згрижување во Прифатниот центар на лица баратели на азил-Визбегово, а на непридружуваните - малолетни лица им се назначува старател по службена должност.

Носител на згрижувачко семејство

		Реализирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Број на предмети	Пренесени	84	96	100	100	0
	Новопримени	20	25	23	26	-3
	Решени	8	21	120		
	Предмети во работа	96	100	3		

Правото на сместување во згрижувачко семејство се обезбедува на дете без родители и дете без родителска грижа, најдоцна до завршување на средното образование, дете со воспитно-социјални проблеми, малолетен сторител на кривично дело или прекршок како и лице со умерени и тешки пречки во менталниот развој, лице со длабоки пречки во менталниот развој и лице со трајна телесна попреченост на кое му е потребно трајно згрижување и нега. Ова згрижување опфаќа основна заштита и 24 часовна грижа.

Во однос на движењето на оваа услуга во текот на 2023 година, во однос на претходните години, се забележуваа дека имаме минимално намалување во бројот на новопримени згрижувачки семејства. Сместување лице во згрижувачко семејство се врши врз основа на склучен договор меѓу центарот за социјална работа и згрижувачот.

Згрижувачот има право на надоместок на трошоците за сместување на лицето и надоместок на згрижување. На полето на развој и унапредување на услугата сместување во згрижувачко семејство се прават напори да се прошири мрежата, да се подигне квалитетот на грижа во постоечките згрижувачки семејства и да се развијат специјализирани згрижувачки семејства и постојано се преземаат активности за промоција на оваа социјална услуга.

Носител на роднинско згрижување

		Реализирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Број на предмети	Пренесени	38	47	51	51	0
	Новопримени	9	4	6	5	+1
	Решени			6		
	Предмети во работа	47	51	51		

Други услуги што ги обезбедува Центарот за социјална работа на град Скопје

Број на предмети	Реализирано			План
	2021	2022	2023	2023
Давање на согласност за издавање на патна исправа на малолетно дете	152	229	350	176
Давање согласност за патување на малолетно дете во странство	9	113	93	121
Постапување по меѓународни конвенции, Хашка конвенција за меѓународно грабнување на деца и за плаќање на алиментација	4	5	20	6
Постапки за административно и судско извршување	672	654	680	654
Промена на презиме на малолетно лице	13	12	25	16
Уверение за отпус од државјанство	71	244	239	198
Уверение за деловна способност	660	1265	1013	979
Промена на име и презиме	689	823	815	775
Решенија за располагање со имот на полнолетни лица и малолетни деца	150	140	226	172
Решенија за сместување/престанок во Установа	5	306	1515	1200
Пстапување за оставинска постапка за дете	3	65	66	65
Барање за иселување	4	7	16	9
Решение за сместување во установа/продолжување	71	55	492	209
Решение за упатување/продолжување на услуга во Служба за организирано живеење со поддршка	43	38	14	31
Изработување на заклучоци, **наод и мислење** на стручен работник, тим	6512	21974	22350	16945
Определување на лично име	7	22	34	21
Упис на новороденче	10	9	5	7
Постапување по претставки и предлози	143	158	111	155
Барања за информации од јавен карактер	17	21	15	27

Народна кујна

		Релизирано			План	Разлика
		2021	2022	2023	2023	2023
Исплатени средства	Исплатени средства	59,319,000.18	59,271,818.00	67,121,672.00		
	Неосновано исплатени					
	Вратени средства					

Табела за месечно движење на вкупен број на корисници за Народна кујна за периодот 2023година

Месеци	Корисници	*Оброци*
Декемеври	*307*	*999*

ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа на град Скопје во континуитет обезбедува – Готов топол оброк за социјално ранливи групи на граѓани, како продолжение на Проектот „Народни кујни" на Влада на Р.С.Македонија од 2007 година, во насока на поддршка на најранливите категории на граѓани.

Оброците се делат во 7 (седум) општини на 11 (единаесет) локации, во точно определено време и место.

При поделбата на оброците економскиот оператор ги запазува сите здраствено - санитарни мерки и протоколи, како што се: носење на маски, ракавици, воспоставување на ред – дистанца и редовна дезинфекција на садовите во кои се дистрибуира храната и самите возила со кој се врши доставата на оброците.

Функционирањето на кујните се одвива беспрекорно. Во текот на 2023 година, се направени неколку контроли на пунктовите каде што се дели храната, при што е извршена контрола дали Економскиот оператор се придржува кон Договорот склучен помеѓу двете страни. Констатирано е дека оброците се дистрибуираат редовно, во возила за дистрибуција и соодветни садови за транспорт на оброците до крајните корисници согласно Договорот. Од органолептичкиот увид се констатира дека квантитетот и квалитетот (во однос изглед, мирис и вкус) ги задоволуваат ориентационите норми за приготвување на готов топол оброк. Извршен е разговор со корисниците и од нивна страна исто така е изразено задоволство во однос на квалитетот и квантитетот на оброкот кој го добиваат.

Бројот на оброци предвидени во тендерската документација изнесува до 1000 оброци на ден. Заклучно со 31.12.2023 година се делат по 999 оброци на ден. Причина за оваа максимална исполнетост на бројот на оброци, меѓу другото е распределбата на оброци во сместувачкиот центар Ранка Милановиќ каде се дистрибуираат вкупно 98 оброци. Согласно сегашниот Договор, цената на еден оброк изнесува 193,20 денари со ДДВ . Доколку на овој износ би се вкалкулирал порастот на цените на суровините и порастот на цената и инфлацијата цената на еден оброк би изнесувал од 230,00 до 250,00 денари по оброк, со тоа буџетот за Народни кујни би се зголемил на 75.000.000,00 денари за 1000 оброци во текот на една година.

Единствен проблем претставува немањето на објекти во одредени општини во кои би се делела храната.

Во однос на недостаток на објекти во кои би се делело храна Ве известуваме дека храната се дели на отворено на следниве локации од следниве причини:

Одземени објекти од страна на Општините при што храната се дели на отворено:

- МЗ нас.Драчево ул.Ратко Митровиќ бб, Кисела Вода - Скопје
- МЗ Раде Јовчевски Корчагин, Ул.Ѓуро Ѓоновиќ бр.43, Центар - Скопје
- Шуто Оризари – Скопје, (во моментов сме во преговори со градоначалникот за доделување на простор)

Објект во кој нема елементарни услуви за делење на храна, бидејќи во истиот се обработува дрвенарија и од тие причини храната се дели на отворено:

- Хангари Ченто 2-хангар, ул.Палмиро Тољати 6б, Гази Баба – Скопје

Локација на која не сме имале објект и храната се дели на отворено:

- Злокуќани , Карпош – Скопје

ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа на град Скопје во 2023 година предлага бројот од 1000 оброци на ден да се зголеми на 1100 оброци на ден поради зголемено побарување како и Министерството за труд и социјална политика да направи напор во обезбедувањето на соодветни локации за делењето на готов топол оброк на ранливите категории на лица во погоре наведени општини кои би ги користеле 2-3 часа во текот на денот.

10. Институционална заштита

Се дава преглед на институционалната заштита на корисниците по одделни институции, согласно планираното и осврт на реализираното.

Корисници	Реализирано		
	2021	2022	2023
ЈУ Дом за доенчиња и мали деца Битола	4	1	5
ЈУ Детски Дом 11 Октомври		1	1
ЈУ за згрижување деца со воспитно социјални проблеми и нарушено поведение		1	4
ЈУ Завод за рехабилитација на деца и младинци Скопје	16	16	13
ЈУ Завод за заштита и рехабилитација - Бања Банско,Струмица	3	3	3
ЈУ Специјален Завод Демир Капија	43	30	23
ЈУ Дом за стари лица			
Установи во Р Србија	5	5	5
Дом за деца и лица со пречки во развојот др.Никола Шуменковиќ Страмниоца Р.Србија		1	1

11. Превентивна работа

Превентивната социјална работа и во текот на 2023 година, беше преземена во сите Служби на Установата и истата беше насочена кон заштита на најранливите групи на корисници преку превземање на мерки и активности за спречување, настанување на основните социјални ризици со цел надминување односно ублажување на штетните последици настанати од ризикот.

Имено, превентивната работа на стручните работници претежно се спроведува преку:

-развивање на форми на помош до самопомош,

-преку носење на Програми за примена на превентивното работење,

-специјализиран тим кој функционира 24/7
- превентивна работа преку советувалишен третман со лицата во ризик,
-пружање на стручна и советувалишна работа во Советувалиштата за брак и семејство, Советувалиште за родители и деца жртви на насилство, Советувалиште за психо-социјален третман на извршители на семејно насилство, како и примена на други методи, мерки и активности кои соодветствуваат на потребите на разни Програми на превентивно дејствување и обезбедување на средства.Мерките се применуваат и реализираат во Центарот за социјална работа во соработка со општините, градот Скопје, училиштата, здравствените установи и други државни тела и органи како и правни и физички лица и НВО сектор.

Планирана активност	**Учесници/целна група (описно)**	**Број/опфат на учесници**	**Очекувани позитивни влијанија/исходи**
Навремено откривање и превземање мерки на заштита на возрасни лица со целосна или делумно одземена деловна способност	возрасни лица со одземена целосна или делумна способност	Стручни лица при ЈУ МЦСР-Скопје	Очекувањата се позитивни
Откривање и превземање мерки на заштита на стари и возрасни лица со телесна попреченост преку нивно институционално сместување (старски домови) , упатување и информирање за остварување на права од социјалната заштита	стари и возрасни лица со телесна попреченост	Стручни лица при ЈУ МЦСР-Скопје	Очекувањата се позитивни
Ќе се работи на навремено откривање и превземање мерки на заштита на бездомни лица преку нивно соодветно упатување, информирање и згрижување	бездомни лица	Стручни лица при ЈУ МЦСР-Скопје	Очекувањата се позитивни
Превентивно ќе продолжи да работи во давање на советодавна и психосоцијална поддршка на лица кои злоупотребуваат дрога и	лица кои злоупотребуваат дрога и психотропни супстанци	Стручни лица при ЈУ МЦСР-Скопје	Очекувањат се позитивни

психотропни супстанци			
Заштита и згрижување на баратели на азил во Прифатниот центар Визбегово и безбедносната куќа на JRS	лица – баратели на азил	Стручни лица при ЈУ МЦСР-Скопје	Очекувањата се позитивни
Следење и проучување на проблемите од областа на социјална заштита и предлагање мерки за нивно надминување до локална самоуправа и МТСП	најранливи групи на корисници на правата и услугите	Стручни лица при ЈУ МЦСР-Скопје	Очекувањата се позитивни
Примена на најразлични интервенции во смисол на советодавни, советувалишни, материјални, здравствени, правни и други облици на заштита со цел да се заштитат најранливите групи на корисници на права и услуги	најранливи групи на корисници на правата и услугите	Стручни лица при ЈУ МЦСР-Скопје	Очекувањата се позитивни
Летни одмори на децата во згрижувачките семејства и установите	децата во згрижувачките семејства и установите	Стручни лица при ЈУ МЦСР-Скопје	Очекувањата се позитивни
Надзор на родителското право во континуитет	Децата на улица - питачи	Стручни лица при ЈУ МЦСР-Скопје	Очекувањата се позитивни
Упатување во Дневните центри за дневно ангажирање и анимација на децата и едукативно и воспитна поддршка	Децата на улица - питачи	Стручни лица при ЈУ МЦСР-Скопје	Очекувањата се позитивни
Превентивни програми за родителите за подигање на свеста и поддршка на родителите во воспитно образовниот процес	Децата на улица - питачи	Стручни лица при ЈУ МЦСР-Скопје	Очекувањата се позитивни
Трибини за анимирање на јавноста за ангажирање потенцијални згрижувачки семејства на локално ниво	граѓани	Стручни лица при ЈУ МЦСР-Скопје	Очекувањата се позитивни
Едукативна Активност – преговарање и	Стручни лица од Службата за брак и		Стекнувања на знаења и

медијација во социјалната заштита – унапредување на вештините на комуникацијата и разрешување на конфликтите – Медијација во семејни спорови	семејство и семејно насилство		развивање на вештини на комуникација и разрешување на конфликтиа се во функција на давање на услуга на медијација
Системски и интервентен програм за спречување на насилство во семејството	Стручни лица од Службата за брак и семејство и семејно насилство		Помош на стручните лица на три нивоа: едукативен, интервентен и мотивационен
Едукативни активности на советувалиштето (медијација во семејните спорови, системски и интервентен програм за спречување на насилство во семејството, обука на стручните лица за работа со деца во ризик, обука на стручните лица од системот на социјална заштита за превенција на пореметување на однесувањето кај деца и младинци, превентивна програма за унапредување на партнерските односи, информативен домен)	Стручните лица од Службата за брак и семејство и семејно насилство		Поттикнување на партнерите на активна и ефикасна работа на унапредување на својот партнерски однос и припрема за семеен живот
Зголемување на бројот на сместувачки капцитети и	ранливите категории (стари лица, бездомни	Стручни лица при ЈУ МЦСР-	Очекувањата се

изместување на постапката за сместување на	лица)	Скопје и во здравствени и други установи	позитивни
Посета на установите каде што се згрижени децата, како и на згрижувачките семејства, следење на процесот на ресоцијализација	децата во згрижувачките семејства и установите	Стручни лица при ЈУ МЦСР-Скопје	Очекувањат а се позитивни
Зајакнување на соработката со локалните заедници и советите за маолетничко претстапништво како и интензивирање на соработката со НВО- прв семеен центар	Деца во ризик	Стручни лица при ЈУ МЦСР-Скопје	Очекувањат а се позитивни
Донации и новогодишни подароци	Деца во ДЦДУ, згрижувачки семејства и деца сместени во установи	Стручни лица при ЈУ МЦСР-Скопје	Очекувањат а се позитивни
Превземање на мерки за спречување на настанувањето и надминувањето на основните социјални ризици	граѓаните, семејства или група на население во положба од социјален ризик	Зголемување на капацитетот на стручен кадар	Очекувањат а се позитивни
Зголемена и поинтензивна соработка со општина,здравство, образование, невладин сектор, Црвен Крст и други институции	Корисници на права од Законот за социјална заштита	Стручни лица при ЈУ МЦСР-Скопје	Очекувањат а се позитивни

12. Останати активности

Во овој дел се дава приказ за други дополнителни активности во кои дел од стручните работници беа вклучени во текот на извештајната *2023* година а тие се следни:
Континуиран професионален развој организиран преку адекватни стручни обуки од страна на ЈУ Завод за социјални дејности, како и интерни обуки во рамките на Службите.
Работа на разни проекти, обуки, соработка со НВО или друг вид организации, соработка со општините и слични активности кои придонесуваат за надградба и усовршување на човечкиот капацитет и потенцијал во Центарот за социјална работа на град Скопје.
Обезбедување на дополнителна материјална подршка за обезбедување на лекарства препишани од соодветна здраствена установа за бездомните болни лица сместени во Чичино село.
Соработка со МВР-повеќе сектори, соработка со советувалиште, соработка со здравствени работници, МЗМП, ИОМ, Црвен Крст, верски заедници, ЦСР од други градови, НМУ.
Активно учество на стручните лица на обуки од доменот на делокругот на работата.

Како изразени дополнителни активности во Центарот за социјална работа на подрачје на град Скопје, во текот на извештајната 2023 година, ги посочуваме активностите кои беа превземени во однос на административно-техничка природа.

13. Човечки ресурси

ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа на град Скопје брои вкупно 216 вработени во редовен работен однос и 5 вработени, ангажирани на определено време преку АПВ.

Вкупно 144 од вработените во редовен работен однос имаат стекнато високо образование, 60 од вработените имаат средно образование и 12 вработени имаат стекнато основно образование, додека 5 (пет) од вработените ангажирани на определено време имаат стекнато високо образование.

Согласно Законот за социјалната заштита работните места на вработените во јавните установи за социјална заштита се групираат во групи и подгрупи, согласно Законот за вработените во јавниот сектор, и тоа:

- даватели на јавни услуги во јавните установи за социјална заштита;
- административни службеници и
- помошно-технички лица.

Според наведеното 161 од вработените на неопределено вработени се распоредени на работни места од групата даватели на јавни услуги во јавните установи за социјална заштита, 30 се распоредени на работни места од групата административни службеници и 25 вработени

се распоредени на работни места од групата помошно-технички лица. Вработените ангажирани на определено време се распоредени на работни места од групата даватели на јавни услуги во јавните установи за социјална заштита.

13.1. Структура на вработените во Центарот, според број и степен на образование, заклучно со 31.12.2023 година е следна:

Вработени		Вработени заклучно со 31.12.2023	Планирани промени[1] во број на вработени	Потребни нови вработувања согласно систематизација
Категорија А - Високо стручен кадар	Раководител А1	7		
	Координатор на оддел А2	9		
	Супервизија А3	0		
	Самостоен стручен службеник А4	48		
	Водител на случај во центар за социјална работа А4	39		
	Стручен службеник А5	25		
	Тријажер во центар за социјална работа А5	3		
Категорија Б Помошно стручен кадар	Помошно-стручен од прво ниво Б1	0		
	Помошно-стручен од второ ниво Б2	26		
	Помошно-стручен од трето ниво Б3	4		
Административни работници		30		
Помошно-технички кадар		25		
ВКУПНО:		216		

[1]Се однесува на промени во бројот на вработени во ЦСР по основ на пензионирање, поднесени барања за отстапување или преземање на вработени од други установи и друго.

13.2. Реализирани движења на кадарот во рамките на институцијата:

1. СО30303А05028 Тријажер во центар за социјална работа во Оддел за права на парична помош на подрачје на општина Бутел, Служба за права на парична помош на подрачје на општините Бутел и Чаир прераспределба на работно место СО30303А05017 Дипломиран социјален работник Оддел за права на парична помош на подрачје на општина Бутел, Служба за права на парична помош на подрачје на општините Бутел и Чаир;
2. СО30303А05028 Тријажер во центар за социјална работа во Оддел за права на парична помош на подрачје на општините Арачиново и Петровец, Служба за права на парична помош на подрачје на општините Гази Баба, Илинден, Арачиново и Петровец прераспределба на работно место СО30303А05017 Дипломиран социјален работник во Оддел за права на парична помош на подрачје на општините Гази Баба и Илинден, Служба за права на парична помош на подрачје на општините Гази Баба, Илинден, Арачиново и Петровец;
3. СО30401А03004 Хигиеничар во Оддел за помошно – технички работи, Служба за административни и помошно – технички работи прераспределба на работно место СО30401А03002 Портир во Оддел за помошно – технички работи, Служба за административни и помошно – технички работи.

13.3. Обуки на кои присуствуваа вработените во ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа на град Скопје во текот на 2023 година

- **Даватели на јавни ускуги во дејноста социјална заштита**

Согласно член 223, а во врска со член 236 од Законот за социјалната заштита вработените во ЈУ Меѓуопштински центар за социјална заштита на град Скопје, како даватели на јавни услуги имаат право на стручно усовршување, за што Директорот донесува План за континуиран професионален развој во согласност со Програмата за континуирана едукација на стручните работници во установите за социјална заштита изготвена од Заводот за социјални дејности. Стручните работници, даватели на јавни услуги, вработени во ЈУ Меѓуопштински центар за социјална заштита на град Скопје треба да поседуваат лиценца за вршење на стручна работа во дејноста социјална заштита. Лиценцата ја издава Заводот за социјални дејности со важност за период од пет години и претставува јавна исправа за работа на стручниот работник. Во таа смисла, стручните работници, даватели на јавни услуги поминаа почетна едукација и/или едукација за стекнување со посебна лиценца за водител на случај во центар за социјална работа спроведена согласно со Програмата за континуирана едукација на стручните работници во установите за социјална заштита, по што полагаа општ стручен испит за стекнување со општа лиценца за вршење стручна работа во дејноста социјална заштита пред Комисијата за лиценцирање за вршење стручна работа во дејноста социјална заштита.

Континуирано во тековната 2023 година давателите на јавни услуги присуствуваа на повеќе работилници:

- Еден (1) стручен работник, давател на јавни услуги присуствуваше на работилница на тема: Животни /здравствени вештини и Програма за зависности/употреба на психоактивни супстанци;
- Еден (1) стручен работник, давател на јавни услуги присуствуваше на работилница на тема : Анализи и параметризација на јавни овластувања;
- Три (3) стручни работници, даватели на јавни услуги присуствуваа на Регионалната конференција за споделување искуства за судските служби за поддршка на жртви и сведоци;
- Тринаесет (13) стручни лица, даватели на јавни услуги поминаа обука за Прва помош при Црвен крст;
- Еден (1) стручен работник, давател на јавни услуги присуствуваше на работилница на тема: Борба против криумчарење на мигранти во Западен Балкан;
- Двајца (2) стручни работници, даватели на јавни услуги заедно со директорот на установата присуствуваа на средба на тема: Заедно до брзо решение на семејното насилство и насилство врз жените;
- Пет (5) стручни работници, даватели на јавни услуги заедно со директорот на институцијата поминаа обука на тема: Обезбедување на психосоцијална подршка и справување со траума;
- Три (3) стручни работници, даватели на јавни услуги поминаа обука на тема: Жртви на РБВ (родовозасновано насилство);
- Три (3) стручни работници, даватели на јавни услуги поминаа обука на тема: Обезбедување на психосоцијална поддршка и справување со траума;
- Пет (5) стручни работници, даватели на јавни услуги поминаа обука за интегрирано софтверско решение за администрирање на паричните надоместоци и социјалниуслуги;
- Едно стручно лице давател на јавни услуги присуствуваше на конференција: Низ призмата на младинската работа;
- Двајца стручни работници, даватели на јавни услуги заедно со директорот на установата присуствуваа на завршна средба на тема: Заедно до брзо решение на семејното насилство и насилство врз жените;
- Двајца стручни лица, даватели на јавни услуги присуствуваа на обука на тема: Постапување со деца без придружба и ранливите категори, лица странци.

Дополнителни работилници и номинации на вработените во ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа на град Скопје

- Во советот за социјална заштита на скопски плански регион, номинирано е едно лице , давател на јавни услуги како претставник од нашата институција кој присуствуваше на првата седница,
- На обука/семинар на тема Assisted Bank Accounst и Debt counseling во склоп на проект ГРИЖИ СЕ поддржан од Федералното министерство за социјална работа, здравје, грижа и заштита на потрошувачи присуствуваа две стручни лица, даватели на јавни услуги;
- Во советот за социјална заштита на општина Арачиново номинирани се две лица, стручни службеници, даватели на јавни услуги;

- На работни состаноци со експерти од ЕУ - Оценска мисија за работата на независни и регулаторни тела номинирани се и присуствуваа две лица од нашата институција - административни службеници;
- Номинирани членови на Управен одбор на проект:"Активација на ранливи групи на пазарот на трудот " спроведен од Агенција за вработување на Р.С. Македонија од нашата институција се две раководни лица, стручни службеници, даватели на јавни услуги;
- Номиниран член во Комисија за реализиација на програмата " Општинско - корисна работа " за 2023/2024 година на Град Скопје од нашата институција е едно лице, , стручен службеник, давател на јавни услуги;
- Во Локален совет за превенција на општина Карпош номинирано е едно лице, стручен службеник, давател на јавни услуги;
- На обука за обучувачи за спроведување почетна едукација на професионалците за родово базирано насилство врз жените и семејното насилство номинирани се две лица, стручни службеници, даватели на јавни услуги;
- На работилница на тема: Кој, Што и Како постапува во Прифатниот центар за странци, Скопје " номинирано е едно лице, стручен службеник , давател на јавни услуги;
- На Меѓународна конференција организирана од Филозофскиот факултет при Универзитетот Св.Кирил и Методиј на тема : Социјалната работа и социјалната политика во време на глобални кризи присуствуваа две лица, стручни службеници, даватели на јавни услуги;
- На регионална работилница на тема: " Регионална симулација на судење на случај на трговија со луѓе " , активност која се спроведува во рамките на проект: Ставање крај на неказнивоста на трговците со луѓе и поддршка на правда за жртвите на трговија со луѓе во Југоисточна Европа, од нашата институција номинирано е едно лице, стручен службеник, давател на јавни услуги. Работилницита се одржа два пати во текот на годината, еднаш во Република Молдавија и еднаш во РС Македонија
- На работилница на тема "Зајакнување на соработката помеѓу ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа на град Скопје и Црвен крст на РСМ присуствуваа 20 лица, стручни службеници, даватели на јавни услуги.
- На работилница Развој на стандарди и услуги за советување за деца и млади во ризик, во рамки на EU Socieux проект, од нашата институција номинирани се две лица, стручни службеници, даватели на јавни услуги;
- На конференција "Барометар за еднакви можности 2023 : од перцепции и искуства до предлози за подобри политики против диксиминација " присуствуваше директорот на ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа на град Скопје;
- За учество во фокус група за изработка на Анализа на јазовите во услугите, капацитетите и потребите за ментално здравје и психосоцијална поддршка на децата во системите за деца / социјална заштита , вклучувајќи услуги за деца во ризик, семејства/негователи и професионалци номинирано е едно лице, стручен службеник, давател на јавни услуги.
- На работилница за имплементација на усвоени измени и дополнувања на Законот за матична евиденција номинирано е едно лице, стручен службеник, давател на јавни услуги;

- На панел дискусија на тема: " Дали сторителите на насилство ја добиваат соодветната казна " организирана од Кризен центар "Надеж" учествуваше едно лице, стручен службеник, давател на јавни услуги;
- На работилница на тема: " Сексуално насилство, препознавање, спречување и заштита" организирана од страна на Здружение Иницијатива за правата на жени од Шуто Оризари присуствуваше еден стручен службеник, давател на јавни услуги.

➢ **Административни службеници**

Согласно член 54, 55, 56, 57 и 58 од Законот за административните службеници, административниот службеник има право и обврска во текот на годината стручно да се усовршува врз основа на индивидуалниот план за стручно усовршување, како и должност да го пренесе стекнатото знаење на другите административни службеници. Обуките за стручно усовршување на административните службеници можат да бидат генерички и специјализирани.

- Генеричките обуки се вршат заради стручно усовршување на административните службеници согласно со рамката за општи компетенции. Истите ги организира и спроведува Министерството за информатичко општество и администрација, согласно со Програмата за генерички обуки и Индивидуалниот план за стручно усовршување на секој административен службеник.

Во текот на 2023 година, Министерството за информатичко општество и администрација не организираше и не спроведе генерички обуки, согласно со Програмата за генерички обуки. Оттаму, правото и обврската на административните службеници во текот на годината стручно да се усовршуваат, не се исполнети.

- Специјализираните обуки се вршат заради стручно усовршување на административните службеници во однос на посебните компетенции. Истите можат да бидат организирани во Академијата за обуки, во рамки на Министерството за информатичко општество и администрација или од други институции.

Согласно наведеното, од Одделот за административни работи и управување со човечки ресурси

- Еден (1) административен службеник помина обука на тема: „Канцелариско и архивско работење", организирана и спроведена од страна на Академија Цес;
- Еден (1) административен службеник помина обука за Прва помош при Црвен крст;
- Три (3) административни службеници присуствуваа на Работилница за архивско работење;
- Два (2) административни службеници присуствуваа на обука организирана од Македонија биро – Скопје на тема „Платите по ново, нови законски прописи, финансиски планови за 2024 година, попис на средствата за 2023 година и други материјално – финансиски прашања;
- Два (2) административни службеници присуствуваа на обука „Изготвување на завршна сметка за 202 година, појаснување за поважни законски прописи кои имаат дирекно влијание на завршната сметка, новите законски прописи и други материјално – финансиски и правни прашања";
- Еден (1) административен службеник присуствуваше на советување на тема „Насоки, препораки и одредници за унапредување на транспарентност во институциите во

јавниот сектор преку имплементација на најновото упатство за подобрување на транспарентноста на институциите во јавниот сектор";

- Еден (1) административен службеник присуствуваше на советување на тема „Разгледување на случаи како некои институции ја унапредиле транспарентноста преку имплементација на најновото упатство за подобрување на транспарентноста на институциите во јавниот сектор во корелација со размена на искуства и добивање конкретни насоки, препораки и одредници за унапредување на транспарентноста како и добивање насоки како имателите на информации да објавуваат информации од јавен карактер кои немаат своја официјална интернет страна";
- Еден (1) административен службеник присуствуваше на обука на тема: „Техничка и интегрирана заштита на личните податоци – градење на инклузивен дигитален екосистем";
- Еден (1) административен службеник помина обука за офицер за заштита на личните податоци, организирана и спроведена од страна на Институт Концепт;
- Еден (1) административен службеник помина обука на тема „Анализа на електронските јавни услуги и нивната усогласеност со Законот за заштита на личните податоци".

13.4. Изработени акти во областа човечки ресурси во текот на 2022 година

- Изработен Извештај за реализација на генерички обуки на административните службеници за период Јули-Декември 2022 година бр.04-19/1 од 03.01.2023 година и доставен до Министерството за информатичко општество и администрација;
- Изработен Извештај за реализација на годишниот план за вработување за 2022 година за периодот од Јули до Декември, бр.04-18/1 од 03.01.2023 година и доставен до Министерството за информатичко општество и администрација;
- Изработен Извештај за дисциплински мерки за административни службеници за 2022 година бр.04-20/1 од 03.01.2022 година и доставен до Министерството за информатичко општество и администрација;
- Изработена Прва измена на Годишниот план за вработување за 2023 година, бр.04-253/1 од 01.02.2023 година и доставена до Министерството за труд и социјална политика и Министерството за информатичко општество и администрација;
- Изработен Годишен план за генерички обуки на административните службеници за 2024 година бр.04-2917/1 од 18.12.2023 година и доставен до надлежното Министерство за информатичко општество и администрација;
- Изработен План за континуирана професионална едукација за стручни лица – даватели на јавни услуги во ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа на град Скопје бр.04-387/1 од 17.02.2023 година и доставен до ЈУ Завод за социјални дејности – Скопје;
- Изработен План за користење на годишен одмор за 2023 година бр.04-1245/1 од 14.06.2023 година
- Изработена Втора измена на Годишниот план за вработување за 2023 година, бр.04-253/9 од 30.06.2022 година и доставена до Министерството за труд и социјална политика и Министерството за информатичко општество и администрација;

- Изработен Извештај за реализација за генерички обуки на административните службеници за период Јануари - Јуни 2023 година бр.04-1338/2 од 05.07.2023 година и доставен до Министерството за информатичко општество и администрација;
- Изработен Извештај за реализација на годишниот план за вработување во 2023 година за периодот Јануари - Јуни бр.04-25/12 од 03.07.2023 година и доставен до надлежното Министерство за информатичко општество и администрација;
- Изработен Годишен план за вработување за 2024 година, бр. 04-1662/1 од 14.08.2023 година и доставен до надлежните Министерство за труд и социјална политика и Министерство за информатичко општество и администрација;
- Изработен Извештај со Ранг листа на годишни оценки на административните службеници за 2023 година, бр.03-1842/5 од 01.11.2023 година и доставен до Министерството за информатичко општество и администрација;
- Изработен Извештај со Ранг листа на годишни оценки на давателите на јавни услуги во дејноста социјална заштита за 2023 година бр. 03-1845/5 од 20.12.2023 година и доставен до Министерството за труд и социјална политика.

13.5. Оценување на вработените во ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа на град Скопје во текот на 2023 година

- Согласно член 65 од Законот за административни службеници спроведено е оценување на 30 административни службеници.
- Согласно член 227 и член 228 од Законот за социјалната заштита и Правилникот за начинот на спроведување на полугодишно интервју и оценување на давателите на јавни услуги во јавните установи за социјална заштита, спроведено е оценување на 157 даватели на јавни услуги.

13.6. Дисциплински постапки во ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа на град Скопје во текот на 2023 година

- Во текот на 2023 година не е спроведена ниту една дисциплинска постапка за утврдување на дисциплинска одговорност за административен службеник;
- Во текот на 2023 година не е спроведена ниту една дисциплинска постапка за утврдување на дисциплинска одговорност за давател на јавни услуги.

13.7. Огласи (јавни/интерни) во ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа на град Скопје во текот на 2023 година

- Во текот на 2023 година започната е постапка, објавен е еден (1) јавен оглас за вработување на дваесет и еден (21) дaвател на јавни услуги:
  - Пет (5) лица на работно место – дипломиран социјален работник
  - Две (2) лица на работно место – тријажер
  - Пет (5) лица на работно место психолог
  - Две (2) лица на работно место педагог
  - Четири (4) лица на работно место правник
  - Две (2) лица на работно место систем оператор за внес

- Едно (1) лице на работно место Негувател во Дневен центар за деца со аутизам

- Во текот на 2023 година започната е постапка, објавен е еден (1) јавен оглас за вработување на шест (6) административни службеници:
  - Две (2) лица на работно место архивар
  - Три (3) лица на работно место преведувач од албански јазик - советник
  - Едно (1) лице на работно место финансиски контролор

- Во текот на 2023 година започната е постапка, објавен е еден (1) јавен оглас за вработување на две (2) помошно технички лица:
  - Две (2) лица на работно место Возач

- Во текот на 2023 година започната е постапка, објавен е еден (1) интерен оглас за унапредување на тринаесет (13) даватели на јавни услуги:
  - едно (1) лице на работно место раководител на служба
  - едно (1) лице на работно место координатор на оддел
  - четири (4) лица на работно место водител на случај во центар за социјална работа - социјален работник
  - три (3) лица на работно место дипломиран социјален работник
  - две (2) лица на работно место водител на случај во центар за социјална работа - правник
  - едно (1) лице на работно место место водител на случај во центар за социјална работа - психолог
  - едно (1) лице на работно место педагог

- Во текот на 2023 година започната е постапка, објавен е еден (1) интерен оглас за унапредување на три (3) административни службеници:
  - Две (2) лица на работно место советник за човечки ресурси и
  - едно (1) едно лице на работно место социолог – виш соработник.

13.8. Реализирани постапки за престанок на работен однос во ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа на град Скопје во текот на 2023 година

Во текот на 2023 година реализирани се следните постапки за престанок на работен однос :

- Пензионирани се седум (7) вработени од кои двајца (2) административни службеници и пет (5) вработени – даватели на јавни услуги,
- Реализирани се две (2) спогодбени преземања даватели на јавни услуги ,
- Со спогодбен престанок работниот однос им е престанат на осум (8) даватели на јавни услуги,
- Со отказ од работникот, престанат е работниот однос на три (3) даватели на јавни услуги,
- Со отказ од работодавачот престанат е работниот однос на пет (5) вработени од кои на три (3) административни службеници и на два (2) даватели на јавни услуги.

13.9. Неплатени отсуства и мирувања на работен однос во ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа на град Скопје во текот на 2023 година

Во текот на 2023 година

- Три (3) вработени користеа неплатено отуство од работа;
- На четири (4) вработени им мирува работниот однос заради именување на јавна функција.

13.10. Информационен систем за управување со човечки ресурси и Еду софт – систем за финансиско менаџирање во ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа на град Скопје во текот на 2023 година

Во текот на календарската 2023 година внесени се сите настанати новини/промени за статусот на вработените, нови вработувања, унапредувања на работни места, прераспоредувања на работните места, мирувања на работните места, престаноци на работниот однос во Информациониот систем за управување со човечки ресурси што го води Министерството за информатичко општество и администрација и во Еду софт - системот за финансиско менаџирање кој го води Министерството за труд и социјална политика.
Со цел функционирање согласно законските прописи и остварување на програмата, целите и надлежностите на Центарот, во ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа на град Скопје потребно е значително зголемување на бројот на вработени. Потребно е зајакнување на Службата за административни и помошно-технички работи со пополнување на работни места во делот на раководни работни места, сметководствени работи, како и унапредувања на вработените кои подолго време се на исти работни места со пониски нивоа. Исто така потребно е пополнување на работни места со помошно стручни лица, особено возачи кои би имале позитивно влијание на зголемен број на извршени увиди.

Со оглед на постојаното намалување на бројот на вработени, потребно е вработување и на даватели на јавни услуги, особено педагози и психолози кои се во сериозен дефицит, односно еден педагог/психолог се ангажира да извршува работни задачи во две служби. Согласно постојниот број на вработни, отежнат е целиот процес на формирање на стручни тимови и нивна ефикасна работа во редовното извршување на надлежностите на установата.

Освен потребата од зголемен број на вработени, потребно е обезбедување на подобри просторни услови, реновирање на објектите и обезбедување на опрема за работа. Потребно е обнова на возниот парк и обезбедување на посовремен и побезбеден превоз за корисниците на услуги во дневните центри.

15 Финансирање

Финансиски извештај на ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа на град Скопје за пери 01.01.2023 година до 31.12.2023 година

На буџетската жиро сметка 150010252660312 реализирани се финансиски средства од 01.01.-31.12.2023 година

- за потребите на ЈУ МЦСР-средства на програма 40
- за потребите на Центар за лица бездомници-средства на програма 42
- за потребите на Центар за лица жртви на семејно насилство-средства на програма 41
- за потребите на Дневен центар за лица со ментална или телесна попреченост-средства на програма 41
- за потребите на Дневен центар за деца на улица КВ-средства на програма 41
- за потребите на Дневен центар за деца на улица ГБ-средства на програма 41
- за потребите на Дневен центар за лица со церебрална парализа-средства на програма 41
- за потребите на Дневен центар за деца со оштетен вид-средства на програма 41
- за потребите на Дневен центар за деца со аутизам-средства на програма 41
- персонална асистенција-трансфер до хуманитарни организации и здруженија-средства на програма 46
- за проект Народни кујни-средства на програма 46
- за престој и третман на зависници-средства на програма 46
- за вонсемејна заштита и живеење со поддршка-средства на програма 46
- за дневен престој за деца на улица-средства на програма 46
- за помош и нега во домот-средства на програма 46
- за плаќања по судски решенија,отпремнини при пензионирање,хранарина,парична помош поради боледување подолго од 6 месеци-средства на програма 46
- за потреби на сместени лица во старски дом Геријатрија-средства на програма 50
- социјални надоместоци-средства на програма 50
- престој на жртви на трговија со луѓе-трансфер до здруженија на граѓани и фондации
- средства на програма 80

Средствата за расходната ставка 401 и 402 се однесуваат за исплата на основни плати на вработените, за персонален данок на доход и придонеси и истите не се планираат во годишен финансиски план што го добиваме од МТСП.

Средствата за расходна ставка **404** се однесуваат за исплата на надомест за годишен одмор (К-15) на вработените.

Средствата од Финансискиот план на Центарот за расходна ставка **420** се наменети за патни и дневни расходи

Средствата од Финансискиот план на Центарот на расходна ставка **421** се наменети за потребите на центарот за комунални услуги, затоплување, комуникација, транспорт, регистрација на возила, гориво и сл.

Средства од Финансиски план на Центарот на расходна ставка на **423** се наменети за потребите на центарот за набавка на канцалариски материјал, ситен инвентар, весници, списанија , храна за корисниците на дневните центри и сл.

Средствата од Финансискиот план на Центарот на расходна ставка **424** се наменети за потребите на Центарот за поправки и сервисирање на возилата, поправка и одржување на софтвер и хардвер, опрема , објекти и сл.
Средствата од Финансискиот план на Центарот на расходна ставка **425** се наменети за потребите на Центарот за договорни услуги-волонтери, договори, плаќање на судски такси, адвокатски услуги, осигурување на возила и други договорни услуги.
Средствата од Финансискиот план на Центарот на расходна ставка **426** се наменети за потребите на Центарот за објавување на огласи, репрезентација и др.оперативни трошоци.
Средствата на Центарот на расходна ставка **427** од потпрограма 40 се наменети за потребите на Центарот за привремени вработувања.Во Годишниот план на Центарот не се планираат средства за оваа намена,а се одобрува план (буџет) по внес на обврска во софтверска апликација.
Обврските за Народни кујни се исплатуваат од потпрограма 46 расходна ставка **464**,а обврските за плаќање по судски решенија,отпремнини при пензионирање,хранарина и парична помош поради боледување подолго од 6 месеци се исплатуваат од потпрограма 40 расходна ставка 464. Во Годишниот план на Центарот не се планираат средствата за овие намени и за истите се одобрува план (буџет) по внес на обврска во софтверска апликација.
Средствата на Центарот за расходна ставка **463** од потпрограма 46 и дел од 80 се наменети за трансфери до здруженија на граѓани и фондации-за персонални асистенти,помош и нега во домот,дневен престој за деца на улица,престој и третман на зависници,вонсемејна заштита и живеење со поддршка,престој на жртви на трговија со луѓе.Во Годишниот план на Центарот не се планираат средства за овие намени,а се одобрува план (буџет) по внес на обврска во софтверска апликација.
Обврските за трошоци по извршни исправи (извршители) се исплатуваат од потпрограма 40 расходна ставка **465.**Во Годишниот план на Центарот не се планираат средства за трошоци за извршители и за истите се одобрува план (буџет) по внес на обврска во софтверска апликација.
Обврските за здравствени услуги на корисници, плата скратено раб.време поради нега на потешко хендикепирано дете, сместување во установи, здравствени услуги за корисници, се исплатуваат од програма 50 расходна ставка **471**. Во Годишниот план на Центарот не се планираат средствата за оваа намена, а се одобрува план (буџет) по внес на обврска во софтверска апликација.
Средствата на расходна ставка **480/481** за потребите на центарот за купување на опрема и истите не се предвидуваат во годишен финансиски план што го добиваме од МТСП.

01.01.2023 година - 31.12.2023 година

Р.бр.	**Програма**	**Ставка**	**Годишен финансиски план**	**Одобрено-реализирано**
1.	40	401	0,00	76.776.974,00
2.	40	402	0,00	29.766.049,00
3.	40	404	0,00	2.130.000,00
4.	40	420	25.000,00	69.151,00
5.	40	421	11.000.000,00	10.165.685,00
6.	40	423	2.400.000,00	3.068.233,00
7.	40	424	2.420.000,00	3.879.075,00
8.	40	425	2.000.000,00	4.024.914,00
9.	40	426	500.000,00	253.472,00
10.	40	427	0,00	189.542,00
11.	40	464	0,00	1.168.123,00

12.	40	465	0,00	296.946,00
	40	**Вкупно**	**18.345.000,00**	**131.788.164,00**

Р.бр.	**Програма**	**Ставка**	**Годишен финансиски план**	**Одобрено-реализирано**
1.	41	401	0,00	6.326.637,00
2.	41	402	0,00	2.455.466,00
3.	41	404	0,00	170.000,00
4.	41	421	800.000,00	886.604,00
5.	41	423	410.000,00	2.838.103,00
6.	41	424	80.000,00	2.902.014,00
	41	**Вкупно**	**1.290.000,00**	**12.700.810,00**

Р.бр.	**Програма**	**Ставка**	**Годишен финансиски план**	**Одобрено-реализирано**
1.	42	421	0,00	15.703.341,00
2.	42	423	0,00	6.050.855,00
3.	42	424	0,00	2.902.014,00
		Вкупно	**0,00**	**24.656.210,00**

Р.бр.	**Програма**	**Ставка**	**Одобрено-реализирано**
1.	46	463	90.248.689,00
2.	46	464	66.473.906,00
		Вкупно	**156.722.595,00**

Р.бр.	**Програма**	**Ставка**	**Одобрено-реализирано**
1.	50	471	33.059.258,00
		Вкупно	**33.059.258,00**

Р.бр.	**Програма**	**Ставка**	**Одобрено-реализирано**
1.	80	463	781.393,00
		Вкупно	**781.393,00**

Р.бр.	**Програма**	**Годишен фин. план на**	**Одобрено-реализиран**

		расходи	
	40+41+42++46+50+80	**19.635.000,00**	**359.708.430,00**

Од горе посочените табели евидентно е дека предвидените средства за потребите на ЦСР , во одредени ставки, се помали од реално потребните средства за функционирање и вршење на дејности на Центарот, меѓутоа во текот на фискалната година МТСП врши промена, усогласување-пренамена на средствата во финансиските планови во зависност од потребата и динамиката на реализација на буџетот.
Центарот доставува барања за одобрување на буџет преку софтверска апликација во делот Буџет ;Евиденција на месечни барања; Вид на барање- Средства за обврски и Средства за готовина.
Доколку обврските го надминуваат буџетот распределен согласно Финансискиот план на Центарот, МТСП врши промена на финансискиот план на Центарот што подразбира проширување, пренамена (промена на динамиката на реализација), врши прераспределба на буџет помеѓу финансиски план на ЦСР и помеѓу финансиските планови на Центрите и одобрува обврски .
За одобрените и реализирани трошоци по расходни ставки може подетално да се види од аналитичките конта во прегледот на приходи и расходи на ЈУМ Центар за социјална работа Скопје.

ПРЕГЛЕД НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ на
ЈУ Меѓуопштински Центар за социјална работа Скопје
за период од 01.01.2023-31.12.2023 година

ПРИХОДИ

Р.бр.	КОНТО	Назив на конто	Износ
1.	741112-40	Приходи за плата и надоместоци пр 40	108.673.023,00
2.	741112-40	Приходи за стоки и услуги пр.40	21.650.072,00
3.	741112-40	Субвенции и трансфери пр 40	1.465.069,00
4.	741112-41	Приходи за плата и надоместоци –пр 41	8.952.103,00
5.	741112-41	Приходи за стоки и услуги пр.41	3.748.707,00
6.	741112-42	Приходи за стоки и услуги пр.42	24.656.210,00
7.	741112-46	Трансфери до невладини орган-ии пр. 46	156.722.595,00
8.	741112-50	Социјални надоместоци пр.50	33.059.258,00
9.	741112-80	Трансфери до невладини орган-ии пр.80	781.393,00
		ВКУПНО ПРИХОДИ	**359.708.430,00**

РАСХОДИ

Р.бр.	конто	програма	Назив на конто	Одобрени	Реализирани
1.	401120	40	Основни плати- државни службеници		63.860.932,00
2.	401130	40	Основни плати – други вработени		7.241.162,00
3.	401310	40	Персонален данок на доход од плата		5.438.237,00
4.	401320	40	Персонален данок на доход од надоместоци		236.643,00
5.	402110	40	Основни придонеси за ПИО		19.985.692,00
6.	402210	40	Основен придонес за здравство		7.973.117,00
7.	402220	40	Основен придонес за проф.заболување 0,5%		531.585,00
8.	402310	40	Основен придонес за вработување до АВРМ		1.275.655,00
9.	404110	40	Надомест за годишен одмор		2.130.000,00
10.	420140	40	Патување во земјата-споредни расходи		69.151,00
11.	421110	40	Електрична енергија		2.786.352,00
12.	421120	40	Водовод и канализација		413.753,00
13.	421130	40	Ѓубретарина		189.237,00
14.	421210	40	Централно греење		1.173.475,00
15.	421310	40	Пошта		3.411.802,00

16.	421320	40	Телефон и телефакс		700.182,00
17.	421410	40	Горива и масла за моторни возила		1.232.660,00
18.	421420	40	Регистрација на моторни возила		98.424,00
19.	421430	40	Транспорт на стоки		6.000,00
20.	421440	40	Транспорт на луѓе		153.800,00
21.	423110	40	Канцелариски материјали		2.186.449,00
22.	423120	40	Списанија,весници за користење од вработени		57.595,00
23.	423190	40	Други административни материјали		3.300,00
24.	423210	40	Материјали за АОП		253.327,00
25.	423710	40	Средства за одржување хигиена		455.461,00
26.	423990	40	Други материјали		112.101,00
27.	424110	40	Поправки и сервисирање на лесни возила(гуми,рез		1.059.495,00
28.	424210	40	Одржување на згради		1.699.740,00
29.	424230	40	Дезинфекција,дезинсекција,дератизација		40.643,00
30.	424420	40	Поправки и одржување на софт. и хардв. опрема		692.794,00
31.	424440	40	Поправки и одржување на друга опрема		386.403,00
32.	425110	40	Изнајмување на канцелариски простор		313.846,00
33.	425130	40	Изнајмување на др. тип простор		440.000,00
34.	425250	40	Осигурување на недвижности и права		1.182.300,00
35.	425260	40	Осигурување на моторни возила		90.532,00
36.	425360	40	Плаќање на судски такси		526.425,00
37.	425910	40	Преведувачи		3.344,00
38.	425920	40	Услуги за копирање,печатење		177.780,00
39.	425990	40	Други договорни услуги		1.290.687,00
40.	426210	40	Расходи за репрезентација		50.000,00
41.	426310	40	Семинари и конференции		42.568,00
42.	426410	40	Објавување на огласи		92.161,00
43.	426990	40	Други оперативни расходи		68.743,00
44.	427110	40	Привремени вработувања		189.542,00
45.	464910	40	Плаќање на судски решенија		59.833,00
46.	464940	40	Трансфери при пензионирање		551.510,00
47.	464990	40	Други трансфери		556.780,00
48.	465110	40	Главен долг по извршни исправи		1.500,00
49.	465130	40	Тошоци по извршни исправи		295.446,00
		40	**Вкупно**		**131.788.164,00**
Р.бр.		**41**			
1.	401120	41	Основни плати- државни службеници		5.863.091,00
2.	401310	41	Персонален данок на доход од плата -дц		444.659,00
3.	401320	41	Персонален данок на доход од надоместоци		18.887,00
4.	402110	41	Основни придонеси за ПИО-дц		1.648.675,00
5.	402210	41	Основен придонес за здравство-дц		657.714,00
6.	402220	41	Основен придонес за проф.заболување-дц 0,5%		43.853,00
7.	402310	41	Основен придонес за вработување-дц		105.224,00
8.	404110	41	Надомест за годишен одмор		170.000,00
9.	421110	41	Електична енергија -дц		435.276,00
10.	421120	41	Водовод и канализација-дц		68.017,00
11.	421130	41	Ѓубретарина		15.466,00

12.	421210	41	Централно греење		309.060,00
13.	421320	41	Телефон и телефакс-дц		58.785,00
14.	423410	41	Прехранбени продукти и пијалоци		2.838.103,00
15.	423510	41	Лекарства		24.000,00
		41	**Вкупно**		**12.700.810,00**
Р.бр.		**42**			
1.	421110	42	Електична енергија –дц бездомници		8.496.026,00
2.	421120	42	Водовод и канализација-дц бездомници		7.114.643,00
3.	421130	42	Ѓубретарина		72.743,00
4.	421320	42	Телефон и телефакс		19.929,00
5.	423410	42	Прехранбени продукти и пијалоци		6.008.855,00
6.	423510	42	Лекарства		42.000,00
7.	424220	42	Услуги за обезбедување објекти		2.902.014,00
		42	**Вкупно**		**24.656.210,00**
Р.бр.		**46**			
1.	463110	46	Трансфери до здруженија на граѓани и фондации		53.038.987,00
2.	463160	46	Трансфери до хуманитарни организации		37.209.702,00
3.	464990	46	Други трансфери		66.473.906,00
4.		**46**	**Вкупно**		**156.722.595,00**
1.	471140	50	Здравствена заштита на кор.на соц.помош		756.411,00
2.	471150	50	Надомест за скратено работно време		21.936.914,00
3.	471250	50	Плаќање за образование,згрижување,одмор и рекреација		282.576,00
4.	471280	50	Надомест за сместување и згрижување во згрижувач семејство		2.454.479,00
5.	471290	50	Сместување во установи на деца без родители и родителска грижа		4.962.732,00
6.	471510	50	Социјална помош за стари лица сместени во Герij.		2.565.948,00
7.	471930	50	Погребни трошоци за лица корисници на социјална помо		100.198,00
			Вкупно		**33.059.258,00**
Р.бр.		80			
1.	463110	80	Трансфери до здруженија на граѓ. и фондации		781.393,00
			Вкупно		**781.393,00**
			Вкупно трошоци 40+41+42+46+50+80		**359.708.430,00**

Во споредба на податоците за одобрени и реализирани расходи во период од 01.01.2023-31.12.2023 година во однос на истите во 2022 година,утврдено е дека има :

-Програма 40 зголемување на реализирани расходи за 5.067.248,00 денари
-Програма 41 зголемување на реализирани расходи за 1.762.735,00 денари
-Програма 42 зголемување на реализирани расходи за 4.906.327,00 денари
-Програма 46 зголемување на реализирани расходи за 60.207.005,00 денари
-Програма 50 зголемување на реализирани расходи за 6.280.301,00 денари
-Програма 80 зголемување на реализирани расходи за 532.147,00 денари

Вкупното зголемување на одобрени и реализирани расходи во 2023 година во споредба со истите 2022 година изнесува 78.755.763,00 денари.

Јавни набавки

Од годишниот план за јавни набавки за 2022година заедно со сите дополнувања реализирани се следните постапки:

Ред .Бр.	Вид на договор	Предмет на договор	Објавен	Вид на постапка
ОСТАНАТИ СТОКИ И УСЛУГИ				
1	**Стоки**	Набавка на канцелариски материјали	03/2023	Набавка од мала вредност
2	**Стоки**	Готови оброци за корисниците на Народни кујни	04/2023	Отворена постапка
3	**Стоки**	Гориво за службени возила	05/2023	Поедноставена отворена постапка
4	**Стоки**	Набавка на тонери	05/2023	Поедноставена отворена постапка
5	**Стоки**	Набавка на електрична енергија	05/2023	Отворена постапка
6	**Услуги**	Осигурување од автомобилска одговорност	07/2023	Набавка од мала вредност

7	**Услуги**	Поправка и одржување на електрична инсталација	07/2023	Набавка од мала вредност
8	**Услуги**	Осигурување на движен и недвижен имот и општа одговорност	07/2023	Набавка од мала вредност
9	**Услуги**	Сервисирање и поправка на клима уреди	07/2023	Набавка од мала вредност
10	**Услуги**	Сервисирање на информатичка опрема - Хардвер	08/2023	Набавка од мала вредност
11	**Стоки**	Готови оброци за корисниците на Дневни центри и Центар за лица – жртви на семејно насилство	08/2023	Поедноставена отворена постапка
12	**Стоки**	Набавка на средства за хигиена	09/2023	Набавка од мала вредност
13	**Услуги**	Дезинфекција, дезинсекција и дератизација	09/2023	Набавка од мала вредност
14	**Стоки**	Материјали за АОП	10/2023	Набавка од мала вредност
15	**Стоки**	Готови оброци за корисниците сместени во Прифатен центар за бездомни лица Чичино село, с.Сарај, Скопје	10/2023	Отворена постапка

16	**Услуги**	Физичко обезбедување на Прифатен центар за бездомни лица Чичино село, Сарај и Прифатен центар Визбегово	10/2023	Поедноставена отворена постапка
17	**Услуги**	Фиксна телефонија	10/2023	Набавки од мала врдност
18	**Услуги**	Печатење на обрасци и материјали	11/2023	Набавки од мала врдност
19	**Услуги**	Сервисирање и одржување на службени возила со резервни делови	11/2023	Набавки од мала врдност
20	**Услуги**	Привремени вработувања	11/2023	Набавки од мала врдност
21	**Услуги**	Молерофарбарски услуги	11/2023	Набавка од мала вредност
22	**Услуги**	Поправка и одржување на водоводна инсталација	11/2023	Набавка од мала вредност

23	**Услуги**	Поправка и одржување на парно инсталација	11/2023	Набавки од мала врдност
24	**Услуги**	Одржување на хигиена во објект – Дирекција	12/2023	Набавки од мала врдност
25	**Услуги**	Мобилна телефонија	12/2023	Набавки од мала врдност

Годишниот извештај за работата на ЈУ МЦСР-Скопје за 2023година
е изработен врз основа на прибирање и обработка на податоци од
месечните извештаи, годишните извештаи и во соработка вработните во сите служби.
при ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа на град -Скопје.

Изработил:Лилјана Николовска
Контролирал Жаклина Николовска

Директор/Drejtor
Izeir Memedi

Претседател на Управен одбор

Скопје, 2024 год.